

Εδενύδερο

ΤΕΥΧΟΣ 85

ΒΗΜΑ

*«Η έρημος και
η άνυδρος θέλουσιν
ευφρανθή δι' αυτά,
και η ερημία θέλει
αγαλλιασθή, και
ανθήσει ως ρόδον,
θέλει ανθήσει εν
αφθονία, και
αγαλλιασθή
μάλιστα χαίρουσα
και αλαλάζουσα»*

(Ησαΐας 35/1,2)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Εικόνα εξωφύλλου:
Anne Talman

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκέψεις του εκδότη.....	1
Πριν τα Χριστούγεννα - Ιωσήφ: η σιωπηλή και υπάκουη πνευματική ζωή Ανδρέας Νικολόπουλος.....	2-3
«Και ο Λόγος έγινε σαρξ...» Αλέξανδρος Δαδάος.....	4-5
Ουράνια Ιθάκη (ποίημα) Ο Λυχνιοφόρος.....	5
Διατυπώσεις - κλειδιά για τη μελέτη και τη βαθιά κατανόηση του Λόγου του Θεού «τὸ εἶναι ἴσα θεῶ» Ευρυδίκη Ιωάννου.....	5
Η ομολογία μου περί του Ιησού Χριστού Νίκος Σεργιάτης.....	6
Η εφιαλτική αναβίωση των ημερών του Νώε και του Λωτ Παναγιώτης Βαϊκούσης.....	7
Απολογητική με απλά λόγια - Αϊνστάιν: οι σκέψεις του για τον Θεό Αντώνης Περιάλης.....	8-10
Στοχασμοί Νικόλαος Μπαρδούτσος.....	11
Η αποκάλυψη του κρυπτόμενου Θεού εν τω Χριστώ Ιωάννης Γρίζος.....	12-13
Η ιστορία του Brother Andrew (1928-2022) Open Doors - επιμέλεια Τζένιφερ Τζακ	14-16
«Ου φείσομαι υπέρ Νινευή;» Γιάννης Πασπαλλής.....	16-17
Τι μας βοηθά στη μελέτη των εσχατολογικών θεμάτων (Μέρος 2°) Θανάσης Νικολόπουλος.....	18-20
Στον γεννηθέντα Κύριο (ποίημα) Μαρίκα Σιαμπάνη.....	οπισθόφυλλο

ΣΚΕΨΕΙΣ

«Και είπε προς αυτούς, Υπάγετε, φάγετε παχέα, και πίνετε γλυκάσματα, και αποστείλατε μερίδας προς τους μη έχοντας μηδέν πτοιμασμένον· διότι η ημέρα είναι αγία εις τον Κύριον ημών· και μη θυπείσθε· διότι η χαρά του Κυρίου είναι η ισχύς σας.»

(Νεεμία 8/10)

Αγαπητοί φίλοι, τόσο οι συνεργάτες του περιοδικού, όσο και εγώ σας ευχόμαστε νάστε καλά, καθώς φτάνουμε άλλη μια φορά στις ημέρες των **Χριστουγέννων**. Εύχομαι να σταθούμε όλοι – αν ο Θεός επιτρέψει – έτοιμοι για τον επόμενο πνευματικό και άγνωστο μαραθώνιο που έχουμε να διανύσουμε.

Ας είναι καλοσημάδευτος ο υπόλοιπος βιολογικός μας χρόνος, καθώς μολυβένια σύννεφα μάς προετοιμάζουν για την καταιγίδα που πλησιάζει. Όσον αφορά τον πνευματικό, τον μακράν μοναδικό και πολύτιμο, ας τραβήξουμε τα παραπετάσματα για να ξεχυθεί το φως που πεισματικά εμποδίζεται απ' το σκότος, τώρα προς το τέλος των ημερών. *«Ωστε ας εορτάζωμεν, ουχί με ζύμην παλαιάν, ουδέ με ζύμην κακίας και πονηρίας, αλλή με άζυμα ειδικρινείας, και αληθείας.»* (Α' Κορ. 5/8).

Κι αν στο τραπέζι μας πλούσιο ή μη, χωράει ένα πιάτο παραπάνω φαγητό για όσους το στερούνται, τις ημέρες αυτές, της κακοπάθειας και της φτώχειας, τόσο το καλύτερο. Οι λόγοι αυτοί του Νεεμία εμπεριέχουν την τελειότητα. Οι μερίδες μας, πνευματικές και υλικές, κάποια στιγμή θα αναπληρωθούν. Έπεσαν σε τόπους τερπνούς και αργά ή γρήγορα θα λάβουν ωραιoτάτην κληρονομίαν, διότι εγενήθη Ιησούς Χριστός, Κύριος και Λυτρωτής όλων μας.

Χαίρετε εν Κυρίω πάντοτε αγαπητοί.

Με εκτίμηση
Ιωάννης Γρίζος

Αγαπητοί αδελφοί,

Το Ελεύθερο ΒΗΜΑ βρίσκεται στα όρια μιας πολύ μεγάλης οικονομικής δυσκολίας. Γνωρίζουμε τις ανάγκες των ημερών και ζυγίζουμε τα πάντα. Ας επιχειρήσουμε όμως μια άμεση υπέρβαση για να συνεχίσει την αποστολή του το περιοδικό μας. Η οικονομική στήριξή σας θα αποδειχθεί πραγματικά πολύτιμη και ανεκτίμητη. Ας αποφύγουμε το αναπόφευκτο.

ΠΡΙΝ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ιωσήφ: Η σιωπηλή και

Ενα από τα τόσα που είναι άξια θαυμασμού στη μελέτη της Βίβλου είναι η απλότητα και η λιτότητα της. Ό,τι είναι αναγκαίο και ό,τι μπορεί να γίνει κατανοητό αλλά ταυτόχρονα και εφαρμόσιμο στην καθημερινή πορεία μας.

Στέκομαι ιδιαίτερα στο ότι κατά το «ξετύλιγμα» του θείου σχεδίου για την απολύτρωσή μας, στην εκτέλεση και στην εκπλήρωσή του, ο Θεός «εργάζεται» χρησιμοποιώντας πρόσωπα πολλές φορές χωρίς ιδιαίτερη – κατά τα ανθρώπινα κριτήρια – βαρύτητα και χωρίς να αναφέρονται ιδιαίτερες λεπτομέρειες της ζωής τους. Πρόσωπα απλά, αθόρυβα, χωρίς να «σηκώνουν σκόνη» και να τραβούν τους άλλους στον εαυτό τους.

Δεν προκαλεί απορία, θαυμασμό και ίσως δέος π.χ. η περίπτωση του Ενώχ, όταν τόσο λιτά, απλά και σύντομα αναφέρεται στο Γένεσις 5/24: «*Και περιεπάτησεν ο Ενώχ μετά του Θεού, και δεν ευρίσκετο πλιόν· διότι μετέθεσεν αυτόν ο Θεός;*»

Ένα χαρακτηριστικό και άκρως αντιπροσωπευτικό «δείγμα» αυτών των ανθρώπων, ήρεμων και υπάκουων προσώπων, είναι ο Ιωσήφ. Ο μνηστήρας της Παρθένου Μαρίας, μπτέρας του Ιησού Χριστού.

Γενεαλογικά κατήγετο από τον «οίκο Δαβίδ», από την μεριά του Σολομώντα και οπωσδήποτε ήτο γνωστός στους συγχρόνους του Ιουδαίους βάσει του Ιωάν. 6/41-42.

Ο ευαγγελιστής Ματθαίος στο 1/18 μας καταγράφει τα γεγονότα απλά, όπως πραγματικά συνέβησαν, μη παραλείποντας όμως να αναφέρει για τον Ιωσήφ ότι «*ήτο ανήρ δίκαιος*» όπως και αυτός ο άλλος, ο Συμεών, για τον οποίον ο Λουκάς αναφέρει: «*Και ιδού ήτο άνθρωπος τις εν Ιερουσαλήμ ονομαζόμενος Συμεών· και ο άνθρωπος αυτός ήτο δίκαιος και ευλαβής, προσμένων την παρηγορίαν του Ισραήλ*» (Λουκ.2/25).

Άλλος ένας, σχεδόν ασήμαντος κατά κόσμο, τον οποίον ο Θεός τίμησε στην προσμονή του για την παρηγορία του Ισραήλ, να πάρει στην αγκαλιά του, πριν πεθάνει, Αυτόν που με τόση λαχτάρα προσκαρτερούσε.

Δίκαιος με την έννοια της κατά τον Νόμον ευσεβείας που προετοίμασε και αυτόν στην ερχόμενη Μεσσιανική αποκάλυψη και πραγμάτωση. Δίκαιος με την έννοια της επίγνωσης της απόλυτης κυριαρχίας του Θεού των πατέρων του, στον σεβασμό των νόμων Του και στην ηθική προσήλωση και υποταγή των προσταγμάτων Του. Ταυτόχρονα άνθρωπος απλός, μεροκαματιάρης, σοβαρός και άξιος σεβασμού.

Τι άλλο αναφέρουν οι ευαγγελιστές για τον Ιωσήφ; Πρώτα στο Ματθ. 2/13 για άλλη μια υπεύθυνη πράξη υπακοής και εκτέλεσης σχετικά με την «φυγή στην

Αίγυπτο». Μνημονεύεται δε ξανά όταν με την Μαρία και τον δωδεκαετή Ιησού εμφανίζονται στον Ναό (Λουκ. 2/49-50). Είναι εκεί που – εκτός από τα καθημερινά βιώματα και επαφές που είχε με τον Ιησού – ακούει από τα χείλη Του το «*Διά τι με εξητείτε; δεν ηξεύριτε ότι πρέπει να είμαι εις τα του Πατρός μου; Και αυτοί δεν ενόησαν τον λόγον, τον οποίον ελάλησε προς αυτούς*». Αυτοί (Ιωσήφ και Μαρία) που καταλυπούμενοι τον ζητούσαν.

Για να σταθούμε, σας παρακαλώ, λίγο και ας προσπαθήσουμε να μπούμε στη θέση του Ιωσήφ.

Δεν μας ενδιαφέρει τι λένε οι παραδόσεις για το αν ήταν νέος ή ηλικιωμένος ή σιδηρότερο άλλο. Κρατάω μόνο αυτό που μας αναφέρει ο Λόγος του Θεού.

Ταραχή, ίσως θυμός, απορία, σύγχυση και πιθανό «αδιέξοδο», που το προκαλεί αυτό που είναι «αφύσικο», «αναπάντεχο» και έξω από κάθε προσμονή και ηθικό κανόνα. Το πρόσωπο το αγνό, το τίμιο, το καθαρό να βρίσκεται «έχουσα εν γαστρί» (Ματθ. 1/18); Σκέψεις για το τι; πώς; γιατί; Στο «*μη θέλων να θεωρίση αυτήν*» (Ματθ. 1/19) διακρίνω μια βαθιά στοργή, μια αγάπη και λύπη συνάμα για αυτή τη νεαρή Μαριάμ, που και η ίδια βρισκόταν σε σύγχυση και απορία. Για σκεφτείτε το «αδιέξοδο» στο οποίο ζούσαν και οι δύο!

Πιστεύω πως όλο αυτό το τόσο απρόσμενο, παράξενο, απρόβλεπτο και συνάμα «οδυνηρό» και για τους δυο γεγονός, διαδραματιζόταν «κεκλεισμένων των θυρών». Γιατί; Διότι και οι δυο τους είχαν εκείνη την ηθική στόφα που δεν παίρνει βιαστικές και εκδικητικές αποφάσεις. Φοβερή δοκιμασία αμοιβαίας εμπιστοσύνης, πονεμένη αποδοχή της Μαριάμ για το τι θα συνέβαινε από την μεριά του Ιωσήφ, μια και αυτός είχε το «πάνω χέρι». Και οι δυο όμως ήξεραν τι είχε και τι δεν είχε συμβεί μεταξύ τους.

Κράτησε ώρες, ημέρες αυτή η αφύσικη και άβολη κατάσταση; Δεν γνωρίζουμε. Όμως, όμως ο Θεός επεμβαίνει, εξηγεί και ταυτόχρονα επεξηγεί αυτό που η βουλή Του έχει αποφασίσει και – μια και το «πλήρωμα του χρόνου» είχε έλθει – να εκτελέσει.

Έτσι απλά, με τη δύναμη του λόγου Του, που δεν επιτρέπει παρερμηνείες ή δεύτερες σκέψεις, ο Κύριος ο Θεός «κατεβαίνει» στο δικό μας επίπεδο και ταυτόχρονα κάνει δύο θαυμαστά πράγματα. Πληροφορεί και εξηγεί στον Ιωσήφ το πώς και το γιατί, επιβεβαιώνοντας ότι η νεαρή μνηστή του είναι αυτή που ο ίδιος ο Δημιουργός επέλεξε να φέρει στον κόσμο με φυσιολογικό, ανθρώπινο τοκετό Αυτόν, στον οποίο σίγουρα και ο Ιωσήφ απέβλεπε και προσκαρτερούσε.

Τι ωραίο, τι παρήγορο και συνάμα ενθαρρυντικό

υπάκουη πνευματική ζωή

είναι αυτό το «...μη φοβηθής να παραλάβης Μαριάμ την γυναίκα σου...» Μαθθ. 1/20). Ότι και να συμβεί Εγώ θα είμαι η εμπροσθοφυλακή και η οπισθοφυλακή σας και το κραταίο μου χέρι θα σας στηρίζει. Ότι και να συμβεί.

Επίσης, ας σκεφθώ σοβαρά και ας εμβαθύνω: ο Ουράνιος Πατέρας αποφασίζει να «παραδώσει» την «κνδεμονία» του ενσάρκωθέντος Υιού του σε έναν απλό αλλά δίκαιο ξυλουργό, απόγονο του Δαβίδ.

Αγαπητοί, εδώ υπάρχει κάτι το συγκλονιστικό που έχει να κάνει με τη συγκατάβαση, τη σοφία και την απόλυτη ευκρίνεια των αποφάσεων του Υψίστου Θεού, που σχετίζονται με τη δική μας σωτηρία. Ο Κύριος μας, ο Ιησούς Χριστός, έπρεπε κατά πάντα, στην κυριολεξία κατά πάντα, να «...ομοιωθή με τους αδελφούς» (Εβρ. 2/17). Δεν θα μπορούσε να είναι «Υιός ανθρώπου» αν η γέννησή Του ήταν ανώδυνη, δεν είχε κλάψει, πέσει και ίσως χτυπήσει και πονέσει σαν μικρό παιδί...αν δεν είχε δουλέψει, βοηθήσει, ιδρώσει, κουραστεί όπως όλοι οι συνομήλικοί Του και οι φυσιολογικά μεγαλωμένοι άνθρωποι. Όλα αυτά τα χρόνια της βρεφικής, νηπιακής, παιδικής και όχι μόνον ηλικίας, Αυτός που Τον έστειλε έκρινε σωστό να Τον εμπιστευθεί σε έναν απλό αλλά δίκαιο και στοργικό νοικοκύρη της καθημερινής ζωής.

Και ναι, ο Ιωσήφ αυτό το αποδέχθηκε. Πώς; Μετά από συζητήσεις, συμβιβασμούς ή δεν ξέρω τι; Όχι! Απλά, ταπεινά, ήρεμα αναλαμβάνει τον ρόλο του σωστού οικογενειάρχη, του σταθερού προστάτη, παρόλο που κάθε μέρα βλέποντας Αυτόν να μεγαλώνει και να ανδρώνεται, καθώς «*Το δε παιδίον νύξανε, και εδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας...*» (Λουκ. 2/40), χίλιες, μύριες σκέψεις θα περνούσαν από το μυαλό Του.

Ας σταθώ στη γεμάτη σοφία, συγκατάβαση και πατρική συμπεριφορά του Θεού μας. Ας σταθώ επίσης στην απλή, καθαρή αλλά και υπεύθυνη στάση υπακοής του Ιωσήφ στο θείο κέλευσμα. Ξέρετε, συμβαίνει ο Κύριος να ζητά τη «συνεργασία» μας όταν θέλει να εκτελέσει θαυμαστές Του επεμβάσεις. Ζητά καρδιές ταπεινές, απόλυτα αναπαυμένες στον Λόγο Του, χωρίς αυτοπροβολή και τίτλους, γιατί το έργο Του είναι έργο σωτηριακό και θέλει «εργάτες» όχι «καλομαθημένους», και ίσως άριστα καταρτισμένους, που όμως δεν ξέρουν και δεν θέλουν να «πλύνουν δυο πάτα» να «καθαρίσουν πατάτες» ή να «πλύνουν βρωμιές».

Για μας, με τα δικά μας ανθρώπινα κριτήρια εννοώ, ίσως θα έπρεπε να είχε «προστατεύσει» το νεογέννητο, το παιδί, τον έφηβο και νεαρό Εμμανουήλ σε άλλο οικογενειακό περιβάλλον. Με κάποιον ισχυρό, επώνυμο με υπηρέτες και οικονομική άνεση και πρόσβαση στα

καλλίτερα σχολεία. Αλλιώς, όμως, το σκέφτεται και εκτελεί Αυτός που Το έστειλε.

Ναι μεν στα «βασιλικά καθεστώτα» ο διάδοχος του θρόνου – λόγω καταγωγής, δεσμών αίματος και νομοθεσίας – είναι ταυτόχρονα αρχιστράτηγος, αρχιναύαρχος και αρχιεπίσκοπος, θα ήταν όμως τελείως διαφορετικό και ασύλληπτα πιο βαθύ και λυτρωτικό αν θα ανέβαινε σε αυτά τα υπέρτατα αξιώματα ξεκινώντας από απλός φαντάρος, ναύτης, σμηνίτης. Σιγά-σιγά, με τις κακουχίες, τις σκοπιές, το κρύο, την κούραση και τα πιθανά καψώνια, και χωρίς ποτέ να κάνει χρήση του ποιος είναι και από πού ήλθε, θα αναγορευόταν σε δεκανέα ... λοχαγό...συνταγματάρχη...

Ποιος θα μπορούσε καλλίτερα να «μπει στο πετσί» και να εκπροσωπήσει όλους τους στρατευμένους (Εβρ. 4/14); Αφού ο ίδιος «εμέθεξεν από σαρκός και αίματος» (Εβρ. 2/14).

Έκρινε λοιπόν ο Θεός και Πατέρας μας σωστό τα πρώτα Του χρόνια ο Κύριος μας, να τα περάσει «υποτασόμενος» στον Ιωσήφ και τη μητέρα Του (Λουκ. 3/48), οι οποίοι μπορεί να μην είχαν οικονομική ευχέρεια, δύναμη κοινωνική και άνετη διαβίωση, είχαν όμως καρδιά υπάκουη, πνεύμα ταπεινό, ηθική συμπεριφορά χωρίς εντυπωσιασμούς και αυτοπροβολή, γιατί γνώριζαν και βίωναν, βλέποντάς Τον, αυτό που ο Λόγος του Θεού αποκαλεί ως το «*μέγα ἔστιν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον*» (Α΄ Τιμ. 3/16).

Κλείνοντας, με σκέψη στα όσα γράψαμε προηγουμένως και βάσει αυτών που είναι καταγεγραμμένα και στη διάθεσή μας στην Βίβλο, μήπως πρέπει να προσέξω τι είδους ανθρώπους ζητά ο Θεός σαν «συνεργάτες» για την εκτέλεση του λυτρωτικού Του έργου; Μήπως η απλότητα παντρεμένη με τη σοβαρότητα, η τιμιότητα και ο ευθύς, καθαρός λόγος με την ντομπροσύνη, η έντιμη αντιμετώπιση της δύσκολης – πολλές φορές – καθημερινότητας και πάνω απ' όλα η άνευ όρων και γογγυσμών υπακοή στον Λόγο Του είναι τα πλέον πολύτιμα και αποτελεσματικά εφόδια;

Μα κάποιος θα πει: η μόρφωση, τα πτυχία, οι τίτλοι και οι θεολογικές περγαμνές και γνώσεις; Σκουπίδια; ΝΑΙ, αν σηκώνοντας σκόνη ελκύουν τα πρόσωπα σ' αυτόν που τα κατέχει και δεν τα οδηγούν και παραδίδουν στον Λυτρωτή και Κύριο Ιησού Χριστό. Πολύτιμα; ΝΑΙ! Αν τα βάλω όλα σε ένα μπαούλο, τα κλειδώσω και παραδώσω το μοναδικό κλειδί στον Κύριο, να το ανοίξει για να κάνω χρήση όταν και όπως Αυτός κρίνει.

**Ανδρέας Νικολόπουλος,
Φιλιάρτα Μεσσηνίας**

«Και ο Λόγος έγινε σαρξ, και κατώκησε (και είδομεν την δόξαν αυτού, δόξαν ως του Πατρός), πλήρης χάριτος και αλη

Ομορφα, δυνατά, ζωντανά λόγια ετούτα, που τα χαίρονται όμορφες, ευαίσθητες καρδιές. Στέρεα και δυνατά λόγια, που απευθύνονται σε ανθρώπους που ψάχνουν την αλήθεια, προσγειωμένα στις ανάγκες των ημερών μας. Καρδιές καθαρές, λεπτές στα αισθήματα, αγνές και πιστές μέχρι τέλους στην αγάπη, που μέσα τους δεν υπάρχει η σκόνη της καχυποψίας του «τίποτα», απλώνουν με εμπιστοσύνη το χέρι τους στον Λόγο που «σαρξ εγένετο». Απολαμβάνουν την όμορφη τούτη πραγματικότητα, φτερουγίζοντας ξέγνοιαστα στους ολοκάθαρους γαλανούς ουραμούς του Πλάστη του Σύμπαντος, ατενίζοντας με σιγουριά στην αιώνια ύπαρξή τους. Μυαλά ανθρώπων, στέρεα θεμελιωμένα στην ορατή πραγματικότητα της υλικής Δημιουργίας, που χαίρονται απολαμβάνοντας την αόρατη Δημιουργική ύπαρξη του Λόγου, που σε κάποια στιγμή «σαρξ εγένετο». Δεν χρειάζονται τούτες οι καρδιές και τούτα τα μυαλά καμιά επιβεβαιωτική αλήθεια, καθώς τα ίδια ζουν και δημιουργούν μέσα στην ευλογία του πρωταρχικού «αυξάνεσθε» του βιβλίου της Γένεσης, στο πεδίο της τωρινής υλικής τους δραστηριότητας.

Ναι, είναι τούτα τα μυαλά και τούτες οι καρδιές μιας εξάιας υλικής δημιουργικής ικανότητας. Άλλαξαν το χώμα και το νερό! Ξεζουμίζοντας αυτά τα δύο, έβγαλαν χρυσό, ασήμι, σίδηρο, υφάσματα, πλαστικό, αεροπλάνα, καράβια, αυτοκίνητα, μηχανές, δορυφόρους που πετούν από μόνοι τους στο διάστημα και σύμφωνα με τις ακριβείς προδιαγραφές τους. Κάποιος μου είπε πως οι πιλότοι των αεροσκαφών μπορούν να μετατραπούν πλέον σε διακοσμητικά πρόσωπα κατά τη διάρκεια των πτήσεών τους. Τα πάντα γίνονται από τους επίγειους σταθμούς. Οι πιλότοι θα υπάρχουν μόνο για να αισθάνονται ασφαλείς οι επιβάτες. Αυτός είναι ο άνθρωπος δημιουργός «λόγος» επί της ύλης. Έκανε τον μικρό, δικό του «λόγο» δημιουργό θαυμάσιων έργων. Έκανε τα άυλα σχέδιά του υλικά θαύματα. Τα πάντα, ή σχεδόν τα πάντα υπέταξε κάτω από τα πόδια του. Ανάγκασε την ύλη να τον φέρει σε ορατή και ακουστική επικοινωνία με άτομα που βρίσκονται στα πέρατα της οικουμένης και να χαιρείται από τόσο μακριά και τις δικές τους δημιουργίες! Ο «λόγος» του ανθρώπου υλικό θαύμα «εγένετο»!

Έχοντας στον νου μας όλα αυτά θα έλεγε κάποιος, πολύ λογικά σκεπτόμενος, πως έπρεπε να είμαστε τα πιο ευτυχημένα πλάσματα της υλικής Δημιουργίας, όμως κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, το αντίθετο μάλιστα. Τί έγινε, γιατί ο κόσμος μας βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση; Γιατί έσπασε ο χρυσός χαλκός που ένωνε «Λόγο» Θεού και «λόγο» ανθρώπου; Ποιος και τι έφταιξε; Ναι, αυτή που δεν σταμάτησε από την πρώτη κιόλας μέρα να ταλανίζει τον άνθρωπο, η πανάρχαια

«απιστία». Αυτή μπήκε ανάμεσα στον «Θείο Λόγο» και στον «λόγο του ανθρώπου». Ο Δημιουργός είναι αγάπη αμοιβαίας εμπιστοσύνης σε σχέση με τον άνθρωπο. Έσπασε ο χαλκός της εμπιστοσύνης με την παρακοή και βήμα-βήμα απομακρυνθήκαμε από τον Δημιουργό μας και αποξενωθήκαμε μεταξύ μας. Το ποιος φταίει το ξέρουμε πολύ καλά, καθώς τόσο συχνά μας το υπενθυμίζει ο αυστηρός έλεγχος με τις τσουχτερές μαστιγώσεις του. Προσπάθειες επανασύνδεσης έγιναν, ιδιαίτερα μετά από βαριές απώλειες· ήταν ελκρινείς ως επί το πλείστον, αλλά εις μάτην. Και αυτά τα ξέφωτα ήταν συννεφιασμένα, ποτέ ολοκάθαρα, μικρής τοπικής και χρονικής διάρκειας. Ο Δημιουργός ακατάπαυστα συγχωρούσε και τιμωρούσε, ευλογούσε, αφαιρούσε και νουθετούσε το κατά την εικόνα Του πλάσμα, μέχρι που έφτασε η ευλογημένη εκείνη στιγμή πάνω στην οποία επιθυμούν οι άγγελοι να «παρακύψωσι», με όλες τις ερμηνείες που μπορούν να αποδοθούν στο ρήμα «παρακύπτω», μία από τις οποίες είναι και το «κοιτάζω ερευνητικά». Είναι αδύνατον στον δούλο του Θεού να μη σκεφτεί κάτι περισσότερο για τα όσα μας λείει σχετικά ο ιδιώτης ψαράς, αλλά πλήρης Αγίου Πνεύματος, Σίμων Πέτρος πάνω σε αυτό το συγκεκριμένο θέμα. *«Πέτρος, απόστολος Ιησού Χριστού, προς τους [...] εκλεκτούς κατά πρόγνωσιν Θεού Πατρός, διά του αγιασμού του Πνεύματος, εις υπακοήν και ραντισμόν του αίματος του Ιησού Χριστού· πληθυνθείη χάρις και ειρήνη εις εσάς. Ευλογητός ο Θεός και Πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, όστις κατά το ποσὺ έβλεος αυτού ανεγέννησεν ημάς εις εσπίδα ζώσαν διά της αναστάσεως του Ιησού Χριστού εκ νεκρών, εις κληρονομίαν άφθαρτον και αμίαντον και αμάραντον, πεφυλαγμένην εν τοις ουρανοίς δι' ημάς· οίτινες με την δύναμιν του Θεού φυλατόμεθα διά της πίστεως, εις σωτηρίαν ετοιμην να αποκαλυφθή εν τω εσχάτω καιρώ. Διά το οποίον αγαλλιάσθε, αν και τώρα ολιγον, (εάν χρειασθή,) σιτηθήτε εν διαφόροις πειρασμοίς, ίνα η δοκιμή της πίστεώς σας ποσὺ τιμιωτέρα ούσα παρά το χρυσίον το φθειρόμενον, διά πυρός δε δοκιμαζόμενον, ευρεθή εις έπαινον και τιμήν και δόξαν, όταν φανερωθή ο Ιησούς Χριστός· τον οποίον αν και δεν είδετε, αγαπάτε· εις τον οποίον, αν και τώρα δεν βλεπτε αυτόν, πιστεύοντες όμως, αγαλλιάσθε με χαράν ανεκδήλητον και ένδοξον, απολαμβάνοντες το τέλος της πίστεώς σας, την σωτηρίαν των ψυχών· περί της οποίας σωτηρίας εξεζήτησαν και εξηρεύνησαν οι προφήται, οι προφητεύσαντες περί της χάριτος ήτις έμελλε να έβλη εις εσάς· ερευνώντες, εις τίνα ή ποίον καιρόν εφανέρονε το εν αυτοίς Πνεύμα του Χριστού, ότε προεμαρτύρει τα πάθη του Χριστού, και τας μετά ταύτα δόξας· εις τους οποίους απεκαλύφθη ότι ουχί δι' εαυτούς, αλλήλ δι' ημάς υπηρετούν αυτά, τα*

μεταξύ ημών, μονογενοῦς παρά θείας» (Ιωάν.1 / 14)

οποία τώρα ανηγγέθησαν προς εσάς εν Πνεύματι Αγίω τω αποστα-
σθέντι απ' ουρανού, εις τα οποία επιθυμοῦσιν οι ἄγγελοι να παρακύ-
ψωσι» (Α΄ Πέτρου 1/1-12).

Σε τί επιθυμοῦν οι ἄγγελοι να «κοιτάξουν ερευνητικά»; Ναι, είναι το μυστήριο της ενσάρκωσης, της ενανθρώπισης του «Λόγου», του Δημιουργού μας. Ναι, αυτός είναι ο μέγας θρίαμβος της Θεϊκής Αγάπης. Ο «Λόγος σαρξ εγένετο». Υἱός Ανθρώπου και κατοίκησε ανάμεσά μας και είδαμε την δόξα Του σαν δόξα μονο-
γενή από τον Πατέρα, πλήρης χάριτος και αλήθειας. Γιατί; Διότι είναι πιστός στην αγάπη Του. Αγαπήσας τους δικούς Του μέχρι τέλους τους αγάπησε, και η λέξη «τέλος» έχει και την έννοια της τελειότητας πλν εκείνης της αιωνιότητας (Ιωάν.13:1).

Ρίξε μια ματιά στην κοινωνία μας και θα διαπιστώσεις πως όσο πιο μακριά από τον Θεό, τόσο και πιο άπιστος, τόσο και πιο υλιστής, πιο πεζός, πιο εχθρευόμενος, πιο δηλητηριώδης είναι ο άνθρωπος. Γιατί να ζούμε έτσι, γιατί να πεθαίνουμε μισώ-
ντας και μισούμενοι; Δεν είναι ανόητο; Ας βάλουμε μέσα μας την Αγάπη του Θεού σαν οικοδόσποινα της καρδιάς μας και τον «λόγο» μας υπηρέτη του Λόγου του Θεού. Ο Λόγος Θεός έγινε σαρξ για να γίνει ο λόγος του ανθρώπου αδελφός Του. Και έγινε για όσους απλά πιστεύουν στην ένσαρκη θυσία Του. Στην Μαρία την Μαγδαληνή είπε ο Χριστός μετά την Ανάστασή Του: «Πήγαινε στους αδελφούς Μου και περ τους πως ανεβαίνω στον Πατέρα Μου και Πατέρα σας..». Και τους είπε την αλήθεια για όλους εκείνους που Τον πιστεύουν.

Αλέξανδρος Δαδάος

Ουράνια Ιθάκη

Στο τρικυμισμένο σου ταξίδι
για την ουράνια Ιθάκη
πρόσω οβλοιαχώς θαρραλέα
με το βλέμμα στο φως προσηλωμένο
και στο ξάγρυπνο τιμόνι
τον Αρχηγό και Τεθλειωτή Σωτήρα,
με την παντιέρα της πίστης υψωμένη
και στους σκαρμούς και στα κουπιά
επίμονα ρυθμικά μουσική αγγελόπνοη,
με τα σχοινιά της βεβαιότητας
σφιχτοδεμένα
και την πλήρη της ελπίδας
φρεσκοβαμμένη
από τον ζεστό ήλιο της αγάπης,
με την αρματοσιά της γνώσης του αγαθού
να σπλίζει το σκαρί της ζωής σου,
όταν ο ύμνος της δοξολογίας σου
ούριος άνεμος στα καθοραμμένα άρμενα
και κορύφωση χαράς στα ψηλά κατάρτια.

Στο τρικυμισμένο σου ταξίδι
για την ουράνια Ιθάκη
κοίτα νά 'χεις φορτίο ελαφρύ,
γιατί από τα ποβλή κι αχρείαστα
μόνο της καρδιάς η εκλογή μένει
και το ταξίδι τούτο της ζωής
δεύτερη φορά δεν θα το ξανακάνεις.

Ο Λυχνιοφόρος

Διατυπώσεις - κλειδιά για τη μελέτη και τη βαθιά κατανόηση του Λόγου του Θεού: «τὸ εἶναι ἴσα θεῶ»

Η συντακτική ανάλυση και σωστή απόδοση του εδαφίου Φιλιππισίους 2/6:

«ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων
οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο
τὸ εἶναι ἴσα θεῶ»

Το εδάφιο αυτό αναφέρεται στον Ιησού Χριστό και η απόδοσή του, σύμφωνα με τους κανόνες του συντακτικού της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, έχει ως εξής:

«Ο οποίος, σε μορφή Θεού υπάρχων,
δεν θεώρησε αρπαγή
το ότι ήταν ἴσα με τον Θεό.»

Αντίθετα, η απόδοση:

«Ο οποίος, σε μορφή Θεού υπάρχων,

δεν θεώρησε αρπαγή
το να είναι ἴσα με τον Θεό.»

αποκλείεται από το συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας για τους παρακάτω λόγους:

1. Το «εἶναι» είναι ειδικό απαρέμφατο, γιατί συντάσσεται με το ρήμα ηγούμαι (βλ. «ἠγήσατο») και ως εκ τούτου αποδίδεται με το «ότι» και όχι με το «να».

2. Σύμφωνα με το συντακτικό της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας το ειδικό απαρέμφατο συντάσσεται με τις εξής κατηγορίες ρημάτων:

- Λεκτικά: λέγω, φημί, ὁμολογῶ κ.ά.
- Δοξαστικά: δοκῶ, ἐλπίζω, ἠγούμαι, κ.ά.

- Γνωστικά και αισθητικά: γινώσκω, πυνθάνομαι

- Απρόσωπα ρήματα και απρόσωπες εκφράσεις παρόμοιας σημασίας: δοκεῖ, λέγεται, νομίζεται κ.ά.

Επομένως, «το ότι ήταν ἴσα με τον Θεό» είναι η σωστή απόδοση, ενώ «το να είναι ἴσα με τον Θεό» αποτελεί λανθασμένη μετάφραση.

Όλα αυτά δεν θα είχαν ιδιαίτερη σημασία, εάν δεν αφορούσαν την υπόσταση και τη θέση του προσώπου του Ιησού Χριστού.

Ευρυδίκη Ιωάννου

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Είναι μεγάλη ευλογία να ακούς και να διαβάζεις πως ο Ιησούς Χριστός αλλάζει ζωές! Και ακόμη μεγαλύτερη ευλογία να Τον γνωρίσεις προσωπικά και να αλλάξει ριζικά όλη σου η ζωή για πάντα. Ευχαριστώ τον Θεό που με τίμησε να μοιραστώ μαζί σας, και να σας πω πως Τον γνώρισα στη ζωή μου.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα σε ένα μικρό χωριό στην Νότια Αλβανία σε μια οικογένεια άθην για εκείνη την εποχή, επειδή λόγω του κομμουνιστικού καθεστώτος απαγορευόταν κάθε μορφή θρησκείας. Στο παρελθόν οι οικογένειες των γονιών μου ασπάζονταν την μουσουλμανική θρησκεία, αλλά πολύ τυπικά και κατ' όνομα. Οπότε δεν υπήρξε ποτέ κάποια προσπάθεια εκ μέρους τους μύησης στη θρησκεία αυτή, έστω και κρυφά. Οι περισσότεροι ναοί κατεδαφίστηκαν και όσοι σώθηκαν μετατράπηκαν σε αποθήκες ή σταύλους ή οτιδήποτε άλλο μπορούσε να σκεφτεί κάποιος ότι θα χρησίμευε το κτίσμα αυτό. Οι κληρικοί φυλακίστηκαν και τιμωρήθηκαν ανάλογα με τις αποφάσεις κάθε τοπικού δικαστηρίου.

Έτσι μεγαλώνοντας σε ένα περιβάλλον χωρίς φόβο Θεού, το μόνο που άκουγα σαν παιδί για τον Θεό, ήταν ό,τι συστηματικά προπαγάνδιζε το καθεστώς: ο Θεός είναι μια ανθρώπινη εφεύρεση η οποία γεννήθηκε από την ανάγκη του ανθρώπου να προσπαθήσει να εξηγήσει κάποια φυσικά φαινόμενα γύρω του. Κάθε διαφορετική τοποθέτηση / άποψη καταδικαζόταν και οι συνέπειες ήταν βαριές.

Αλλά, δόξα στον Θεό, τα πολλά χρόνια σκοταδισμού έλαβαν τέλος. Πολλοί χριστιανοί στο εξωτερικό προσέχονταν για την Αλβανία και κρυφά αρκετοί την είχαν επισκεφτεί για να ενθαρρύνουν όσους πιστούς είχαν απομείνει. Όταν οι πόρτες άνοιξαν, πολλοί ήρθαν να κηρύξουν και να μοιράσουν τον Λόγο του Θεού, την Καινή Διαθήκη.

Ο Θεός με βρήκε σε μια κατάσταση απελπισίας στη ζωή μου. Ο φόβος, η στεναχώρια, η πίκρα, η αβεβαιότητα με συντρόφευαν καθημερινά. Ένα κενό στην ψυχή μου μεγάλωνε διαρκώς παρά τις προσπάθειες που έκανα να το γεμίσω με τις διάφορες σαρκικές απολαύσεις. Δεν θα αργούσε πολύ ο Θεός να μου αποκαλύψει την αλήθεια. Άκουσα μια ομολογία και ο Θεός με αυτήν την ομολογία μου μίλησε και μου αποκάλυψε την αλήθεια. Όλα αυτά που ζούσα και όλα αυτά που μου συνέβαιναν μόνο τυχαία δεν ήταν. Ήταν ο διάβολος και η αμαρτία που έλεγχαν τη ζωή μου. Άκουσα πως μόνο εάν γνώριζα τον Θεό θα απελευθερωνόμουν από όλα αυτά τα δεινά. Φοβήθηκα πολύ και το ίδιο βράδυ πήρα την απόφαση να προσπαθήσω να βρω τον τρόπο να φτάσω στον Θεό. Ο Πατέρας Θεός δεν άφησε αναπάντητη αυτή την κραυγή αγωνίας μου για απελευθέρωση. Βρήκα μια Καινή Διαθήκη και άρχισα να την διαβάζω με δίψα για να βρω τον δρόμο

του Νίκου Σεγιάτη

να φτάσω στον Θεό. Αλλά δεν κατάλαβα γιατί έπρεπε να πιστέψω στον Ιησού για να Τον φτάσω. Ο Θεός έστειλε ιεραποστόλους στην πόλη οι οποίοι επισκέφτηκαν και το σχολείο μας. Μου έκανε τρομερή εντύπωση η λάμψη στα πρόσωπά τους, το διαρκές χαμόγελό τους και η χαρά που είχαν. Την ήθελα και εγώ αυτή τη χαρά, ήθελα και εγώ να είμαι σαν και αυτούς. Μας μοίρασαν ένα ευαγγελιστικό βιβλίο που είχε όλο το σχέδιο της σωτηρίας του Θεού για τον άνθρωπο. Αφιέρωσα ώρες για να το διαβάσω μέχρι τέλους και εκεί κατάλαβα γιατί έπρεπε να πιστέψω στον Ιησού Χριστό.

Γιατί Αυτός με αγάπησε ενώ ήμουν αμαρτωλός και σταυρώθηκε για τις αμαρτίες μου για να γίνει η μοναδική Οδός να φτάσω στον Πατέρα Θεό, που τόσο πολύ λαχταρούσα. Έδωσα την καρδιά μου στον Ιησού Χριστό, μετανόησα για τις αμαρτίες μου και Του ζήτησα να γίνει ο Κύριος της ζωής μου. Εκείνος με άκουσε, με συγχώρεσε, με έπλυσε με το αίμα Του το άγιο, μου θεράπευσε όλες τις πληγές στην ψυχή και στην καρδιά μου, με γέμισε με την παρουσία Του και μου έδωσε ανεκλάλητη χαρά.

Μετά από μερικά χρόνια ο Θεός με κάλεσε να μεταναστεύσω στην Ελλάδα με την οικογένειά μου. Κατάλαβα πως το κάλεσμα δεν ήταν για οικονομικούς σκοπούς αλλά για να Τον υπηρετήσω εκεί ανάμεσα στους ομοεθνείς μου και όχι μόνο. Αναζήτησα Εκκλησία και ο Θεός δεν άργησε να απαντήσει και με τοποθέτησε σε μια μικρή αλλά ζεστή εν πνεύματι Εκκλησία στην Θεσσαλονίκη. Έπρεπε να καταρτιστώ πνευματικά και αυτή η Εκκλησία είχε την κατάλληλη πνευματική υποδομή. Τα χρόνια πέρασαν και ο Θεός με κάλεσε ξανά να τον υπηρετήσω σε ένα διαφορετικό μέρος, όπου και βρίσκομαι και συνεχίζω να τον υπηρετώ με τη χάρη Του, στην Αθήνα. Η αγάπη του Θεού πρέπει να ακουστεί παντού και κάθε καρδιά πρέπει να μάθει και να καταλάβει γιατί ο Ιησούς Χριστός σταυρώθηκε για τις αμαρτίες του ανθρώπου, όπως και εγώ έπραξα και Τον ευχαριστώ γι' αυτό.

Αγαπητοί φίλοι, ολοκληρώνοντας τη δημόσια αυτή ομολογία μου, θα ήθελα να θυμάσθε από τις Πράξεις των Αποστόλων τη διακήρυξη πως:

«...δεν υπάρχει διαμέσου κανενός άλλου η σωτηρία· επειδή, ούτε άλλο όνομα είναι δοσμένο κάτω από τον ουρανό ανάμεσα στους ανθρώπους, διαμέσου τού οποίου πρέπει να σωθούμε.»

(ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ 4/12).

Και αυτό το όνομα είναι ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

Με αγάπη Χριστού, Νίκος Σεγιάτης

Η ΕΦΙΑΛΤΙΚΗ ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΝΩΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΩΤ

Εκρηκτικό και καθόλα σκοτεινό το κλίμα των εσχάτων ημερών (Α΄ Θεσ.5/3). Αναμφισβήτητα ζούμε μέρες του Νώε και του Λωτ (Λουκ.17/26-29) καθώς και της περιόδου εκείνης στην οποία αναφέρεται ο προφήτης Δανιήλ (Δανιήλ 12/4) «Και σύ Δανιήλ, έγκλεισον τους λόγους, και σφράγισον το βιβλίον, έως του εσχάτου καιρού· τότε πολλοί θέλουνσι περιτρέχει, και η γνώσις θέλει πληθυνθή».

Τα μεγέθη είναι ασύγκριτα με άλλες εποχές. Στην κοσμική αυτή δίνη της γνώσης και της ταχύτητας, οι ψυχές ταραζονται και ασφυκτιούν μπροστά στο διαγραφόμενο σκηνικό των ημερών και στα επερχόμενα δεινά. Ο φόβος και ο τρόμος κυριαρχούν. Απελπισία και ταραχή γεννιούνται στην προοπτική μιας ενδεχόμενης πυρηνικής σύγκρουσης και διαγραφόμενης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, την οποία ήδη βιώνει ο κόσμος, συνοδευόμενη από πείνα και φοβερή δυστυχία. Καθημερινά η ελπίδα απομακρύνεται από τις ζωές μας, καθώς η πίστη εκλείπει μαζί με την ανυπόκριτη αγάπη προς τον Θεόν και του ενός προς τον άλλον. Μαύρα σύννεφα υψώνονται στον πλανήτη γη. Τίποτα καλό. Τίποτα ειρηνικό.

Και η παρούσα ζωή τραβάει την κατηφόρα. Ένας φαύλος κύκλος πεζής καθημερινότητας και αποκαρδιωτικών διαπιστώσεων θα έπρεπε να μας καθιστά πνευματικά οξυδερκείς, με άγρυπνη εγρήγορση εν όψει των κοσμογονικών και διαδοχικών αλλαγών, που ξεπηδάνε με ιλιγγιώδη ταχύτητα μέσα από τον προφητικό και αποκαλυπτικό Λόγο του Θεού και ο οποίος πάντοτε προηγείται των εξελίξεων.

Δεν είναι η κλιματική αλλαγή, ούτε η νέα πανδημία του COVID 19. Μήτε η ενεργειακή κρίση, οι στρατιωτικές συρράξεις και συγκρούσεις. Είναι ο βούρκος της αμαρτίας πάνω απ' τον οποίο έχουν στήσει τρελό χορό τα κουνούπια της συμφοράς. Αυτά που οδηγούν τους ανθρώπους και στην παραφροσύνη και στην ταραχή.

Είναι η κρίση και η αγανάκτηση του Θεού, που μέλλει να αποκαλυφθεί σε έναν κόσμο (σύστημα ανθρώπινης διακυβέρνησης χωρίς την παρουσία Του), που αγνοεί θεληματικά τη φοβερή, άρατη πνευματική προέλευση και ύπαρξή Του, καθώς και τα δικαιώματά Του στη δημιουργία Του. Πολύ περισσότερο δε απορρίπτει τη λυτρωτική θυσία του Υιού Του στον σταυρό του Γολγοθά.

Γι' αυτό ακόμα μια φορά ο Λόγος του Θεού προειδοποιεί μέσω του Ησαΐα (30/27-28) τον αποστάτη κόσμο: «*Ιδού, το όνομα του Κυρίου έρχεται μακρόθεν·*

φλογερός είναι ο θυμός αυτού, και το φορτίον βαρύ· τα χείλη αυτού είναι πλήρη αγανακτήσεως, και η γλώσσα αυτού ως πυρ κατατρώγον· και η πνοή αυτού ως ρεύμα πλημμυρίζον, φθάνον έως μέσου του τραχήλου, διά να κοσκινίση τα έθνη εν τω κοσκίνω της ματαιώσεως· και θέλει είσθαι εις τας σιαγόνας των βλαών χαθινός, όστις θέλει κάμει αυτούς να περιπλανώνται».

Σώματα άδεια, πνεύματα κενά, ανικανοποίητες και κλειδωμένες καρδιές. Διψασμένες ψυχές, μετέωρες στον ορυμαγδό των στεναγμών της ζωής. Ακροβάτης ο σύγχρονος άνθρωπος, βαδίζει πάνω στο τεντωμένο σχοινί της ιστορίας χωρίς δίχτυ από κάτω προστασίας. Ταλαντεύεται, αγωνιά και υποκρίνεται πως όλα πάνε καλά ανάμεσα «στα Αν, τα Πώς, τα Τίως, και τα Γιατί».

«*Η γη πενθεί, μαραίνεται, ο κόσμος αιονίζει, μαραίνεται, οι υψηλοί εκ των βλαών της γης είναι πιονισμένοι. Και η γη εμοβλήθη υποκάτω των κατοίκων αυτής· διότι παρέβησαν τους νόμους, ήλθσαν το διάταγμα, ηθέτησαν διαθήκην αιώνιον. Διά τούτο η αρά (κατάρα) κατέφαγε την γην, και οι κατοικούντες εν αυτή ηρημάθησαν· διά τούτο οι κάτοικοι της γης κατεκαύθησαν, και ολίγοι άνθρωποι έμειναν.» (Ησαΐας 24/4-6).* Ποιοι είναι αυτοί όμως; Είναι εκείνοι που έμειναν πίσω και μέσα στα πνευματικά χαρακώματα δίνουν τη μάχη της προσευχής και της αγρύπνιας.

Ελπίδα υπάρχει ακόμη καθώς και προοπτική ανάνηψης και αφύπνισης. Προοπτική ανάνηψης και αφύπνισης από το μαξιλάρι του πνευματικού λήθαργου και ύπνου. Ένας είναι ο δρόμος, η αλήθεια και η ζωή: το ξύπνημα απ' τον πνευματικό θάνατο και η εν Χριστώ διά πίστεως πορεία του ανθρώπου προς την αιώνια ζωή. Πορεία μέσα στον δρόμο της λύτρωσης από την τυραννία της αμαρτίας και του θανάτου.

Εκεί, στο ξεροβούνι του Γολγοθά συναντιέται ο πρώην άπιστος και νυν πιστός με το αιώνιο και ευλογημένο πρόσωπο του Υιού του Θεού, εκεί που έχυσε το αίμα Του για σένα και για μένα.

Ας συντριφτούμε λοιπόν ταπεινά μπροστά στο μεγαλείο της ανείπωτης αυτής θυσίας, που έγινε για τους αμαρτωλούς, όσο η οικονομία της χάρις Του ακόμη διαρκεί. Ας καταφύγουμε τώρα, σήμερα, όσοι δεν το κάναμε, στην πνευματική κιβωτό του Θεού της σωτηρίας, που είναι ο Χριστός και η Εκκλησία του. Πριν είναι πολύ αργά.

**Γένοιτο Κύριε - Αμήν.
Παναγιώτης Βαϊκούσης
Πτολεμαΐδα**

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Αϊνστάιν: Οι σκέψεις

Πριν μερικά χρόνια σε έρευνα Ελληνικής εφημερίδας για το ποιους θεωρούν οι Έλληνες σημαντικότερους ανθρώπους στον κόσμο, ο Αϊνστάιν ήρθε πρώτος ανάμεσα σε Έλληνες και ξένες προσωπικότητες, διανοητές και καλλιτέχνες.

Και δικαίως ίσως, γιατί ο **Άλμπερτ Αϊνστάιν**, ο οποίος γεννήθηκε στην Ουλμ της Γερμανίας στις 14 Μαρτίου 1879 και απεβίωσε στο Πρίνστον της Αμερικής στις 18 Απριλίου 1955, Γερμανός φυσικός εβραϊκής καταγωγής, βραβεύτηκε με το Νόμπελ Φυσικής το 1921, είναι ο θεμελιωτής της θεωρίας της Σχετικότητας και ίσως θεωρείται ο σημαντικότερος επιστήμονας του 20ού αιώνα και βέβαια ένας απ' τους μεγαλύτερους διανοητές όλων των εποχών. Υπάρχουν 300 επιστημονικές δημοσιεύσεις του και 151 εκλαϊκευμένα συγγράμματα. Από το Λύκειο γνωρίζουμε τον πολύ γνωστό τύπο του $E=mc^2$ ¹ που πολλοί τη θεωρούν ως «την πιο διάσημη εξίσωση της Φυσικής». Οι μελέτες του Αϊνστάιν σχετικά με τον χώρο και τον χρόνο είναι ακόμα στοιχεία της επιστημονικής έρευνας σε φυσική, κοσμολογία και μαθηματικά, ενώ το επώνυμό του, Αϊνστάιν, είναι συνώνυμο της υψηλής ευφυΐας.

Όσοι θαυμάζουν την υψηλή νοημοσύνη είναι πολύ φυσικό να ενδιαφέρονται να μάθουν τη γνώμη του Αϊνστάιν περί Θεού. Το ενδιαφέρον αυτό πολύ συχνά το παρατηρούμε σήμερα, όταν προσωπικότητες άσχετης ειδικότητας ερωτώνται επί παντός επιστητού. Τι γνώμη μπορεί να έχει ένας ηθοποιός για τον πόλεμο ή ένας καλλιτέχνης για οικονομικά θέματα; Έτσι, πολλοί που τους ενδιαφέρει να τεκμηριώσουν ή να αμφισβητήσουν την ύπαρξη του Θεού, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη προσωπικοτήτων, μεταχειρίζονται φράσεις του Αϊνστάιν όπως «**ο Θεός δεν παίζει ζάρια**» κ.α.. Συμπεραίνουν δε εξ αυτού, ότι ο Αϊνστάιν πίστευε στον Θεό επειδή απλά χρησιμοποιούσε τη λέξη Θεός. Ο τρόπος αυτός εξαγωγής συμπερασμάτων είναι πολύ επιφανειακός και πολύ συχνά τον συναντάμε και στην ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Κανένα συμπέρασμα δεν μπορεί να εξαχθεί χωρίς να συνυπολογίσει κανείς όλες τις σχετικές αναφορές στο θέμα που εξετάζεται καθώς και την πρόθεση του συγγραφέα. Και μία αναφορά ενός εδαφίου της Αγίας Γραφής αν παραλειφθεί, το συμπέρασμα

μπορεί να βγει λανθασμένο. Το ίδιο συμβαίνει και με τα λόγια του Αϊνστάιν. Πρέπει να εκτιμηθούν συνολικά όλες οι αναφορές περί Θεού του Αϊνστάιν, για να κατανοήσουμε τι ήθελε να πει και τι πραγματικά πίστευε. Στην προκειμένη περίπτωση ο Αϊνστάιν διατύπωσε αυτή τη φράση γιατί δεν μπόρεσε να αποδεχθεί ποτέ την αρχή της απροσδιοριστίας του Heisenberg², αν και δεν μπορούσε να την απορρίψει γιατί ήταν μαθηματικά αποδεδειγμένη και όχι πειραματικά. Είπε «**ο Θεός δεν παίζει ζάρια**» και ο Μπορ³ του απάντησε «**Αϊνστάιν σταμάτα να ρίξ στον Θεό τι να κάνει**».⁴

Εδώ μπορούμε να κάνουμε ένα ακόμα σχόλιο. Είναι πολύ συνηθισμένο σε απλούς ανθρώπους όταν τους παρουσιάζονται αποδείξεις για ένα θέμα, παρακάμπτοντας το μυαλό τους, να αποδέχονται όχι το αποδεδειγμένο αλλά εκείνο που υπαγορεύει η καρδιά τους. Αυτό, όμως, παρατηρείται και σε ανθρώπους με υπερβολικά μεγάλο δείκτη ευφυΐας όπως του Αϊνστάιν. Ο Αϊνστάιν κατανοούσε καλλίτερα απ' όλους ότι η σχέση «απροσδιοριστίας» του Heisenberg ήταν έγκυρη και δεν μπορούσε να αμφισβητηθεί. Παράλληλα όμως είχε αποδεχτεί μέσα του ως ορθό το αιτιοκρατικό σύστημα στην διακυβέρνηση του κόσμου, με τις ανάλογες συνέπειες στη φιλοσοφία αλλά και στη ζωή. Η ντετερμινιστική θεωρία δεν μπορεί να δεχθεί την ελεύθερη βούληση του ανθρώπου. Σαν συνέπεια προέκυπτε ότι ο άνθρωπος δεν έχει ευθύνη για τις πράξεις του. Η άποψη αυτή είναι πολύ βολική για κάθε άνθρωπο. Και ποιος δεν θέλει να μην έχει ευθύνη και λογοδοσία γι' αυτά που κάνει. Όμως η εξέλιξη στην μοντέρνα φυσική αμφισβήτησε τελικά την αιτιοκρατία.

Αλλά δεν είναι η μόνη αναφορά του στον Θεό, το «**δεν παίζει ζάρια**», που χρησιμοποιείται για να εξαχθούν λανθασμένα συμπεράσματα. Η διατύπωση του Αϊνστάιν «**Όποιος επιδίδεται σοβαρά στη μελέτη της επιστήμης πείθεται ότι στους νόμους του σύμπαντος κάποιο πνεύμα εκδηλώνεται... ενώπιον του οποίου πρέπει να**

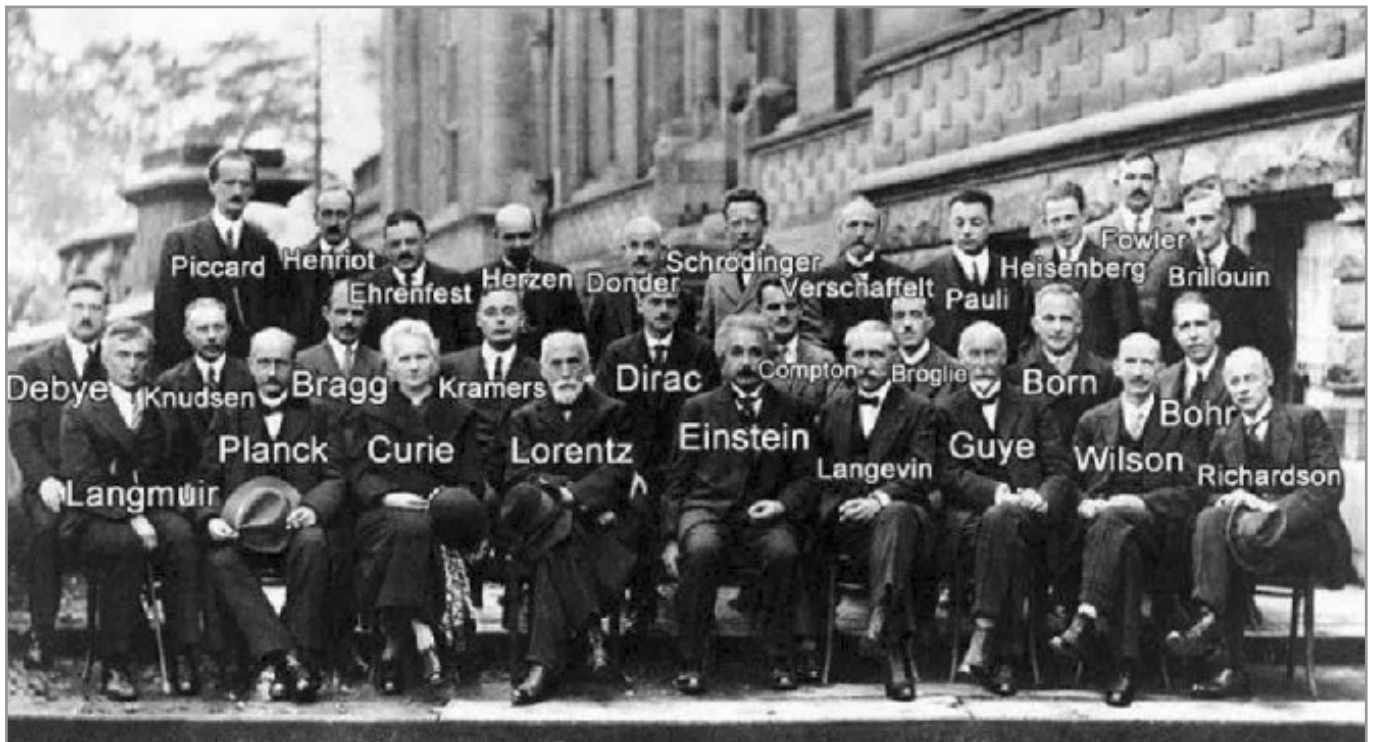
1 Υποδηλώνει ότι η μάζα (m) είναι ισοδύναμη με την ενέργεια (E). Η απόδειξη ότι οι δύο αυτές ποσότητες σχετίζονται αποτελεί δείγμα της ευφυΐας του Αϊνστάιν. Το C είναι η ταχύτητα του φωτός που έρχεται στην εξίσωση για να μας πει πόση ακριβώς ενέργεια αντιστοιχεί σε μια συγκεκριμένη ποσότητα μάζας.

2 Ο Χάιζενμπεργκ το 1927 διατύπωσε την «Αρχή της απροσδιοριστίας», μετά από στενή συνεργασία με τον Νίλς Μπορ. Η αρχή της απροσδιοριστίας έδινε μια τελείως νέα ερμηνεία για τον φυσικό κόσμο. Στη θέση της αιτιότητας της Κλασικής Φυσικής μπήκε η τυχαιότητα των γεγονότων.

3 Ο Μπορ ξεκίνησε την κβαντική επανάσταση με ένα μοντέλο που περιέγραφε την τροχιά του ηλεκτρονίου και υποστήριξε ότι έχει μόνο διακριτές τιμές.

4 Ο Μπορ και ο Αϊνστάιν εκπροσωπούσαν δύο διαφορετικές τάσεις στην κβαντική φυσική. Ο Αϊνστάιν και οι ρεαλιστές αναζητούσαν αυστηρούς κανόνες στην επιστημονική μέθοδο αβλήα ο Μπορ και οι ινστρομενταλιστές είχαν διαφορετική άποψη. Η ιστορία βέβαια δικαίωσε τον Μπορ και τον Heisenberg

του για τον Θεό

5ο Διεθνές Συνέδριο Solway, στις Βρυξέλες.

29 από τους πιο διαπρεπείς και καθιερωμένους επιστήμονες του προηγούμενου αιώνα.

Τον **Οκτώβριο του 1927**, συγκεντρώθηκαν άβλητα μία φορά για να συζητήσουν την **θεωρία των κβάντα**.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Αϊνστάιν βρίσκεται στο κέντρο της φωτογραφίας

αισθανόμαστε ταπεινοί» πάλι οδηγεί τη σκέψη μερικόν ότι ο Αϊνστάιν δεν είναι άθεος. Και πράγματι όταν ρωτήθηκε δήλωσε πολλές φορές ότι δεν είναι άθεος. Η απάντηση αυτή μας θυμίζει την αναφορά του Αποστόλου Παύλου στην προς Ρωμαίους επιστολή για τους εθνικούς (Ρωμ. 1/20) *«τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους»*.

Πράγματι η ευφυΐα του Αϊνστάιν έφθασε μέχρι εκεί, να διακρίνει δηλαδή πίσω από την πολυπλοκότητα του σύμπαντος έναν δημιουργό. Αυτό σε αντίθεση με τον Χόκινγκ, ο οποίος θαύμαζε βέβαια τον Αϊνστάιν αλλά διατύπωσε αντίθετα: **«Είναι φυσικό να πιστεύουμε στον Θεό όσο καιρό δεν είχαν αναπτυχθεί οι επιστήμες», «Είμαστε ο καθένας ελεύθερος να πιστέψει ό,τι θέλει. Κατά την άποψή μου, η απλούστερη εξήγηση είναι ότι δεν υπάρχει Θεός. Κανείς δεν δημιούργησε το σύμπαν και κανείς δεν κατευθύνει τη μοίρα μας». «Δεν υπάρχει Θεός και η επιστήμη μπορεί να εξηγήσει καλύ-**

τερα το σύμπαν από ό,τι μια θρησκεία».⁵

Παρόλα αυτά, ο Αϊνστάιν αυτόν τον Θεό που του αποκαλύφθηκε δεν τον δέχτηκε. Σε τι θεό όμως πίστευε; **«Πιστεύετε στον Θεό;»**, ρωτούσαν οι σπουδαστές του Αϊνστάιν. Κι αυτός απαντούσε **«Πιστεύω στον θεό του Σπινόζα»**. Αλλά ποιος είναι ο θεός του Σπινόζα⁶; Μερικές φράσεις του Σπινόζα, τις οποίες σημειώνει ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος στο έργο του «Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος», μπορούν να μας δώσουν μια ιδέα: **«Ο Θεός ούτε αγαπάει, ούτε μισεί κανέναν», «Κανένας δεν μπορεί να μισήσει τον Θεό», «Όποιος αγαπάει τον Θεό δεν μπορεί να επιθυμεί να τον αγαπάει κι ο**

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 10

5 «Σύντομες απαντήσεις σε μεγάλα ερωτήματα» Στίβεν Χόκινγκ. Το βιβλίο του κυκλοφόρησε αρκετούς μήνες μετά τον θάνατό του.

6 Ο Μπαρούχ Σπινόζα ήταν Ολλανδός φιλόσοφος, ο οποίος θεωρείτο ένας από τους πιο μεγάλους ορθολογιστές της φιλοσοφίας του 17ου αιώνα. Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν ανέφερε τον Σπινόζα ως τον φιλόσοφο που άσκησε τη μεγαλύτερη επιρροή στην άποψή του για τον κόσμο (Weltanschauung).

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΜΕ ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Αϊνστάιν: Οι σκέψεις του για τον Θεό

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 9

Θεός». Σε τέτοιες σκέψεις καταλήγει ο Σπινόζα.⁷

Ο Σπινόζα είναι Πανθειστής και εκπροσωπεί τον φιλοσοφικό μονιστικό πανθεισμό μαζί με τους Ελεάτες⁸ και τον Τζορντάνο Μπρούνο⁹ και μάλιστα τον λογοκρατικό. **Πανθεισμός** είναι η πεποίθηση κατά την οποία η φύση και ο Θεός είναι ένα και συμπερασματικά ο κόσμος είναι θεός. Στο φιλοσοφικό πεδίο ο πανθεισμός είναι δοξασία που ταυτίζει τον θεό με τον κόσμο. Δέχεται δηλαδή ότι ο θεός είναι το μόνο πραγματικό ον και ο κόσμος το φανέρωμά του, η απορροή ή η εκπόρευσή του και πρωτοχρησιμοποιήθηκε από τον Άγγλο Τζον Τόλαντ. Αυστηρά λογική μορφή πήρε από τον Σπινόζα.

Με απλά λόγια ο θεός του Σπινόζα και γενικά των διαφόρων μορφών πανθεισμού είναι απρόσωπος. Είναι ένας θεός που περιέχει τα πάντα, καθώς είναι η μοναδική ουσία κατά τον Σπινόζα. Ο θεός του Σπινόζα και γενικά του πανθεισμού δεν υποχρεώνει κανέναν σε ηθικό βίο, ούτε καθιστά κανέναν υπόλογο γιατί λόγω της αναγκαιότητας ο άνθρωπος δρα εξ ανάγκης και όχι από ελευθέρα βούληση. Αντιλαμβανόμαστε ότι αυτός δεν είναι ο Θεός της Αγίας Γραφής αλλά ένα κατασκευάσμα διανοητικό και αυθαίρετο που στηρίζεται σε λάθος αξιώματα και κατά συνέπεια, με εφαρμογή της Λογικής, καταλήγει σε λάθος συμπεράσματα.

Ο Σπινόζα όμως, αν και αυτές οι απόψεις του οδηγούν ουσιαστικά στην αθεΐα, έζησε μια πολύ σωστή ζωή με συνέπεια και είναι πολύ συμπαθής σε πολλούς διανοητές της εποχής του αλλά και μέχρι σήμερα. Ο Σλαιερμάχερ¹⁰ πάλεψε σε όλη του ζωή να συμβιβάσει τον Σπινόζα

με τον Χριστιανισμό¹¹. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε πολλά ακόμα για τον θεό του Σπινόζα αλλά ο περιορισμένος χώρος ενός άρθρου δεν το επιτρέπει.

Επανερχόμαστε στο θέμα μας για τη σχέση του Αϊνστάιν με τον Θεό. Ο θεός του Αϊνστάιν, που είναι κατά την ομολογία του θεός του Σπινόζα, δεν είναι ο Θεός της Βίβλου. Είναι ένας θεός από τους πολλούς που κατασκευάστηκαν, ειδικά εδώ, ο φιλοσοφικός θεός του Σπινόζα. Καμία σχέση με τον αποκαλυπτόμενο Θεό της Βίβλου. Θα μπορούσε κανείς να γράψει πολλές σελίδες για αυτή την ανυπαρξία σχέσης των απόψεων του Αϊνστάιν με την έννοια του Θεού όπως την έχουν οι συνειδητοί χριστιανοί, αντλώντας την από την Αγία Γραφή. Η κατασκευή θεών από την αρχαιότητα, που έχουν μια συγκεκριμένη ηθική, είναι η ασυνείδητη ή συνειδητή τάση των ανθρώπων να έχουν μια ζωή συμβατή με το θεϊόν.

Ο Αϊνστάιν έκανε την επιλογή του, να επιλέξει σαν θεό του έναν θεό που δεν θα ενδιαφέρεται για το ηθικό ποιόν της ζωής των ανθρώπων, δεν βάζει κανόνες, δεν επαινεί αλλά ούτε και τιμωρεί, έναν απρόσωπο θεό που δεν ασχολείται με τον άνθρωπο αλλά μόνο με το σύμπαν που είναι κατά τον Σπινόζα ταυτισμένος με αυτόν. Είναι αλήθεια ένας πολύ βολικός θεός, μόνο που δεν είναι Θεός. Ο Αϊνστάιν, βέβαια, δεν αρκείται απλά στην αποδοχή του θεού του Σπινόζα αλλά επιχειρηματολογεί εναντίον της ύπαρξης ενός προσωπικού θεού. Η παράθεση των επιχειρημάτων του και η αντίκρουσή τους ξεφεύγουν από τον περιορισμένο χώρο του άρθρου μας.¹²

Ο Αϊνστάιν βασίζεται στο αρχικό αξίωμα του Σπινόζα περί μιας και μοναδικής «ουσίας» που περιέχει τα πάντα. Ο Βιβλικός Χριστιανισμός βασίζεται στο αξίωμα ότι η Αγία Γραφή είναι ένα αληθινό αποκεκαλυμμένο βιβλίο, που μπορεί να απαντήσει σε κάθε ερώτημα αλλά κυρίως που έχει τη βασική ιδιότητα των αξιωματικών συστημάτων, δηλαδή δεν αντιφάσκει.

Ποιες οι σκέψεις του Αϊνστάιν για τον Θεό;

Η απάντηση για τον Βιβλικό Χριστιανισμό είναι απλή. Ο Αϊνστάιν δεν έχει καμία σχέση με τον αληθινό Θεό. Οι περί θεού σκέψεις ενός ανθρώπου, από τους πιο ευφυείς που πέρασαν από τη γη, δεν δικαιώνουν την υψηλή νοημοσύνη του.

Αντώνης Δ. Περιάλης

7 «Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος» τόμος IV τέλος 90^{ου} κεφαλαίου
8 *Ιδρυτής της Εβραϊκής φιλοσοφίας είναι ο Ξενοφάνης, 6^{ος} αιώνας π.Χ., ο οποίος υποστηρίζει την ενόπια των πάντων, την ενόπια και τη μοναδικότητα του. Είναι, ιδέες που με τον Παρμενίδη θα αποτελέσουν την καρδιά πλέον του εβραϊκού δόγματος.*

9 *Αλλήτως ο Τζορντάνο Μπρούνο (Giordano Bruno, 1548-1600), Ιταλός φιλόσοφος, μαθηματικός, ποιητής και αστρονόμος. Υποστήριζε πως η ενοποιός ουσία των πάντων είναι ο Θεός, αλλιά αρνιόταν τη θεϊκή υπόσταση του Ιησού. Θεωρεί πως η θρησκεία είναι μέσο καθοδήγησης των αμαθών. Για τις αστρονομικές και άλλες απόψεις του καταδικάστηκε σε θάνατο δια της πυράς από την Ιερά Εξέταση της Ρώμης, τον οποίο και υπέστη στις 17 Φεβρουαρίου του 1600.*

10 *Ο Φρήντριχ Νιάνιελ Έρνστ Σλάιερμαχερ (1768-1834) ήταν Γερμανός καθολικός θεολόγος, ιεροκήρυκας, φιλόσοφος και μελετητής της Βίβλου. Ο Σλάιερμαχερ διακρίθηκε για τις προσπάθειές του να εναρμονίσει την κριτική του Διαφωτισμού με τον παραδοσιακό Προτεσταντισμό. Εξαιτίας της βαθιάς του επιδράσεως στη μετέπειτα Δυτική χριστιανική σκέψη, θεωρείται μια από τις πρώτες μεγάλες μορφές του φιλελεύθερου Χριστιανισμού. Από τα δύο παράλληλα και μόνο εν μέρει τεχνόμενα ρεύματα της εποχής του, ο ρομαντισμός θα επηρεάσει τον Σλάιερμαχερ περισσότερο απ' όσο ο γερμανικός ιδεαλισμός.*

11 *Π. Κανεβλήπουλος «Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος» XI τόμος.
12 Ο Δημήτρης Τσινικόπουλος σε άρθρο του αναφέρει και αντικρούει 4 επιχειρήματα του Αϊνστάιν για την ανυπαρξία ενός προσωπικού θεού: «Οι ενστάσεις του Αϊνστάιν για έναν εμπρόσωπο Θεό» (tsinikopoulos.org).*

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Πώς γίνεται ο ήλιος να κρέμεται σε ουρανό και γη ανάμεσα; Ω!, ναι οι νόμοι Σου Κύριε! Μα κι' αυτή η ψευδαίσθηση πώς στον κοντινό ορίζοντα να φαίνεται ότι δύει; Όμως τον βλέπεις είναι εκεί κοντά. Κι αν στεκόσουν στο κάτω μέρος του, καθώς έχει ακουμπήσει ο μισός στη θάλασσα, θαρρείς πως θάπανε στη φούχτα σου μισή φέτα καρπούζι.

Όμως δεν είναι καιρός γι' αυτόν τον καρπό. Άλλωστε τι αξία μπορεί να έχει, καθισμένος στο παγκάκι της παραλίας, εντυπωσιασμένος από ένα τόσο συνηθισμένο φαινόμενο! Και όμως, αφελής, αλλά δικός μου ο στοχασμός. Είναι στα μέτρα μου εντυπωσιακός!

Λίγα λεπτά που οι αισθήσεις αδράνησαν και το πνεύμα πήρε τον λόγο. Είχε αξία! Μυστήριο, όσο κρύβει η απόστασή του απ' τη γη, η μάζα του, η ταχύτητά του, η λάμψη του, η θερμότητά του, η ωφελιμότητά του στη ζωή της δικής μας γης και στην ισορροπία της. Ακόμα και το άλλο, η τροφοδοσία του με τόσο εκρηκτική ύλη και η κατανάλωσή της με αλυσιδωτές εκρήξεις, ώστε να δίνει τα αγαθά που αποκαλύπτουν έναν απόλυτο και συντονισμένο χρόνο.

Με την εκπλήρωση του Θεού σχεδίου της σωτηρίας του ανθρώπου και της επισύναξης της εκκλησίας του Χριστού στον ουρανό! «*Θαυμασιά τα έργα σου Κύριε· τα πάντα εν σοφία εποίησας· η γη είναι πληρης των ποιημάτων σου*» (Ψαλμός 104/24).

Και «οι φωτοδρόμοι» που πέρασαν αφήνοντας το αποτύπωμά τους, καθώς κατεβαίνοντας ευθυγραμμίστηκε η ακτίνα τους με την επιφάνεια της θάλασσας. Το μήνυμα καθαρό, διαυγές, εύληπτο στην αντίληψή του, «Τρέξτε σεις οι γιοι του Θεού πίσω απ' τον ήλιο και φέρτε το μήνυμα του Σταυρού και της Ανάστασης! Σε λίγο θα βασιλέψει».

Καλέ μου φίλε, εμπνευσμένη ευαγγελιστή Οδυσσέα, συ που διέκρινες και έγγραφες «Της δικαιοσύνης ήλιε νοντέ και μυρισίνη εσύ δοξαστική», ολοκληρώνοντας με το θριαμβευτικό «Θεέ μου πρωτομάστορα, μέσα στις πασχαλιές και Συ, μύρισε την Ανάσταση».

Μα να και ο γλάρος, με τις απίθανες, γεμάτες αυτοπεποίθηση και χάρη κινήσεις του, σχεδόν πάνω στο κυματάκι! Είναι η στιγμή που η μνήμη μου πετάει στα έξι χρόνια της ζωής μας στο Αγρίνιο. Το πέρασμα απ' το Αντίρριο στο Ρίο για Πάτρα, Αθήνα, στο κατάστρωμα εκείνων των φέρυ μποτ και τον θαυμασμό μου στις βουτιές των γλάρων, που δεν βουτούσαν άσκοπα και τυχαία. Δεν έκαναν εφορμήσεις στα χαρτιά και τα αποσιγάρα, αλλά μόνο σε κάτι φαγώσιμο· βουτιές «ενός αληθινού σμήνους από στούκας» πάνω στις μπουκιές που ρίχναμε απ' το κατάστρωμα.

Ήταν και τα θαλασσοπούλια μια από Θεού έκπληξη και απόλαυση, για να θυμηθώ ακόμα μια φορά τον δικό μας Νίκο Καζαντζάκη «Το θαλασσοπούλι έκαμε φτερά κι' οι ουρανοί ανοίχτηκαν μπρος στο πέταγμά του. Τι με-

Φωτ. Anne Talman

γάλοι σκλάβοι που είμαστε εδώ κάτω, μας δένει η λύπη, κι όταν αυτή λείπει, μας κρατάει η χαρά».

Θάταν, λοιπόν, παράλειψη να μην αναφερθώ στη γνωριμία του Καζαντζάκη* με τον εκλεκτό αδελφό και σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Χάρη Καρτερούλη σε ταξίδι που πραγματοποίησαν στην Κίνα. Ο αδελφός μας έσπειρε στην καρδιά του Ν. Καζαντζάκη τον σπόρο του Λόγου του Θεού, όταν ο συγγραφέας διαπίστωνε «Μια ώρα η ζωή μας, μα προλαβαίνουμε!». Μακάρι κι εκείνος να πρόλαβε, πριν να βρεθεί – όπως όλοι μας – ενώπιον του βήματος του Δικαιοκρίτη Θεού.

Τις μεγαλύτερες προκλήσεις, εκπλήξεις, απολαύσεις, μας τις χάρισε το Άγιο Πνεύμα μέσω του πολύπαθου και πολύπειρου Αποστόλου Παύλου, όταν πεζόταν απ' τις αμφισβητήσεις των αρχαίων Κορινθίων. Όμως έτσι θα στερούσε απ' την παγκόσμια και διςχιλιετή πορεία της εκκλησίας του Χριστού τη διήγηση και την αρπαγή του στον τρίτο ουρανό (Α' Κορ. 2/9): «*Εκείνα τα οποία οφθαλμός δεν είδε, και ωπίον δεν ήκουσε, και εις καρδίαν ανθρώπου δεν ανέβησαν, τα οποία ο Θεός πτοίμασεν εις τους αγαπόντας αυτόν*».

Όλα τα προηγούμενα λοιπόν, αποτελούν τις εκπλήξεις, απολαύσεις και αιώνιες δόξες. Προσκλήσεις για άγια ζωή και περπάτημα προς δόξαν Θεού Πατρός εν Χριστώ Ιησού.

**Νικόλαος Μπαρδούτσος
Λουτράκι, Μάης 2022**

* **Σημείωση:** Ο Νίκος Καζαντζάκης, Κρητικός, ήταν πεζογράφος, ποιητής, λογοτέχνης, θεατρικός συγγραφέας και δοκιμιογράφος. με πηλούσιο λογοτεχνικό, ποιητικό και μεταφραστικό έργο. Αναγνωρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες λογοτέχνες και ως ο περισσότερο μεταφρασμένος παγκοσμίως Πτωχούχος της Νομικής σχολής Αθηνών, παρακολούθησε επί διετίας τα μαθήματα του Henri Bergson στο Collège de France. Επέβλεψε τον δρόμο του συγγραφέα, απορρίπτοντας την ποιητική σταδιοδρομία. Ταξίδεψε σε όλο τον κόσμο και το έργο του απέσπασε θετικές και αρνητικές κριτικές. Έφθασε μέχρι την πηγή, άγνωστο όμως αν ήπιε, αφού άβηλσσε στο τέρμα της διαδρομής ο άνθρωπος, χωρίς το φως του Χριστού, παραμένει στο σκοτάδι.

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΚΡΥΠΤΟ

Αγαπητοί φίλοι, μπροστά στην τεράστια άβυσσο και συνάμα απρόσμενη τάξη των ανθρωπίνων πραγμάτων, πολλοί την εκλαμβάνουν σαν μια ευκαιρία προσπορισμού οικονομικών συμφερόντων και αποκομιδής υλικών αγαθών. Άλλοι πάλι την θεωρούν σαν δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής, άλλοτε αποστασιοποιημένης παρατήρησης μέσα στον μικρόκοσμό τους, αλλά και στον μεγαλύτερο που αναγκαστικά αντιλαμβάνονται.

Πολλοί, άγνωστοι ως προς τον αριθμό, πραγματικές σκιές, έρχονται και αποχωρούν απ' τη ζωή χωρίς να έχουν αποκομίσει τίποτε. Τι άραγε συνετέλεσε για κάτι τέτοιο; Το σύνδρομο του φόβου; Της υπαρξιακής αγωνίας; Αθροιστικά τα γεγονότα και οι καταστάσεις που συμπέζουν και συνθλίβουν ψυχολογικά τον άνθρωπο; Η μήπως το αποκρουστικό και βδελυκτό τέκνο της αμαρτίας, **το συμπαγές παγόβουνο της αδιαφορίας**, με το κυνικό και αποτρόπαιο πρόσωπό του να συγκρούεται αμείλικτα με την επιστήμη, την αιτιοκρατία, τις ιστορικές ανακαλύψεις και τον έλλογο και τεκμηριωμένο ανθρώπινο και επιστημονικό λογισμό. Βεβαίως υπάρχει κι εκείνη η μεγάλη μάζα που κλίνει προς τον θρησκευτικό τύπο ανθρώπου.

Στο πλήθος αυτό απευθύνεται κυρίως ο Ιησούς Χριστός όταν δίδει την απάντηση στον Ματθ. 6/25: *«Διά τούτο σας βέγω, Μην μεριμνάτε περί της ζωής σας, τι να φάγητε και τι να πίψετε· μηδέ περί του σώματός σας, τι να ενδυθήτε. Δεν είναι η ζωή τιμιώτερον της τροφής, και το σώμα του ενδύματος;»*. Στον κύκλο αυτό προστίθεται πολλές φορές ένας άγνωστος αριθμός, απροσδιόριστος, όλων εκείνων που είτε δεν αντέχουν τις συγκρούσεις, είτε ηττημένα τις αποφεύγουν για να μην τις αντιμετωπίσουν.

Γι' αυτούς όλους, ένας συνηλικιώτης του Ιησού Χριστού, ο Ρωμαίος Γάιος Πετρώνιος, ο αποκληθείς Arbitrator (κριτής), Gaius Petronius Arbitrator, είχε γράψει ότι «... απ' τη στιγμή που υπάρχει μια ανάλογη κατηγορία ανθρώπων που επιθυμούν την εξαπάτηση, άστους να εξαπατηθούν». Προφανώς δεν είχε άδικο. Θα λέγαμε μάλιστα ότι στον συνεχώς ανανεούμενο συγκεκριμένο κύκλο, οι αληθινοί ιχνηλάτες σίγουρα έχουν διακρίνει και άλλες ομαδοποιήσεις μέσα στις οποίες εύκολα θα μπορούσαν να κατατάξουν τους εαυτούς τους.

Το βέβαιο είναι πως στα προηγούμενα ελάχιστα δείγματα θα μπορούσαν και άλλα να προστεθούν, διαμορφώνοντας έναν κόσμο μεταλλασσόμενο, κέντρο και βασιλιάς του οποίου αναγορεύτηκε ο άνθρωπος.

Ποια ήταν όμως η κατάσταση πριν την πτώση των πρωτοπλάστων;

Δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η τέλεια έκφραση της αγάπης του Θεού προς τα δημιουργήματά Του. Τον

δοξολογούσαν και εκ πίστεως εις πίστιν φορτώνονταν τα πλάσματα τις ευλογημένες Εδεμικές αποκαλύψεις που τους επεφύλασσε ο Θεός. Μέχρι τη χρονική εκείνη στιγμή που αυτή την τάξη πραγμάτων ο άνθρωπος την παραβίασε ηττημένα. Δεν ήταν προϊόν αγνοίας, έλλειψης προσοχής ή αμέλειας. Ήταν το κεντρί που σημάδεψε εύστοχα την καρδιά του Θεού. Θανάτωσε όχι μόνο τον άνθρωπο αλλά και αυτή την ίδια τη δημιουργία (Ρωμ. 8/19-23).

Στη συνέχεια η αμαρτία ρήμαξε κυριολεκτικά τα πάντα στο πέρασμά της

Δεν είναι τυχαίο πως στον αρχικό ελάχιστο πρόλογο χρησιμοποιήσαμε τις λέξεις **«τάξη πραγμάτων»**. Όσο κι αν φαίνεται αντιφατικό ή σουρεαλιστικό, ο Θεός πριν την πτώση μας δημιούργησε έναν κόσμο μιας τέλει ποικιλίας. Μας τον παρέδωσε σαν μια κληρονομική παρακαταθήκη μαζί με μια προσταγή: *«Προσέταξε δε Κύριος ο Θεός εις τον Αδάμ, βέγων, από παντός δένδρου του παραδείσου ελευθέτως θέβεις τρώγει, από δε του ξύλου της γνώσεως του καλού και του κακού, δεν θέβεις φάγει απ' αυτού· διότι καθ' ην ημέραν φάγησ απ' αυτού, θέβεις εξάπαντος αποθάνει.»* (Γεν. 2/16-17).

Τα υπόλοιπα είναι γνωστά· ο άνθρωπος τράβηξε τους δικούς του δρόμους και πέθανε βιολογικά και πνευματικά. Οι άνθρωποι κατέλαβαν σιγά σιγά τον τότε κόσμο με ένα αμείλικτο ερώτημα να βασανίζει τις έντιμες συνειδήσεις *«Και είπα, Τις να μοι έδιδε πέρυγας ως περιστεράς! ήθελον πετάξει και αναπαυθή»* (Ψαλμός 55/6). Τα πάντα ερμητικά κλεισμένα μαρτυρούσαν την ανεπανάληπτη καταδίκη του πλάσματος.

Συνέβαινε όμως κάτι τέτοιο;

Αυτό επέβαλε άλλωστε η τότε περί λογικής ισχύουσα άποψη και η περί δικαιοσύνης ιδέα, διάτρητες όμως και οι δύο απ' τα πλήγματα της αμαρτίας. Ο ευαγγελιστής Ιωάννης μας θυμίζει στην Α΄ Ιωάννου 5/19: *«...και ο κόσμος όλος εν τω πονηρώ κείται»*. Ο Νόμος της Παλαιάς Διαθήκης είχε επιτελέσει εις το πλήρες την αποστολή του και είχε αποτύχει. Όχι γιατί απ' εαυτού δεν ήταν τέλειος, καθώς είχε θεομοθετηθεί απ' τον ίδιο τον Θεό, αλλά γιατί ο άνθρωπος, ανεπαρκής, είχε αποτύχει στην εκτέλεσή του *«Διότι εξ έργων νόμου δεν θέβει δικαιοθή ουδεμία σαφς ενώπιον αυτού· επειδή διά του νόμου γίνεται η γνώρισις της αμαρτίας»* (Ρωμ. 3/20). Το συμπέρασμα του αποστόλου Παύλου είναι νομοτελειακό *«... διότι δεν υπάρχει διαφορά· επειδή πάντες ήμαρτον, και υσερούνται της δόξης του Θεού...»* (Ρωμ. 3/22-23).

Ο κύβος είχε ριφθεί και ο άνθρωπος διέσχιζε ανεπι-

ΜΕΝΟΥ ΘΕΟΥ ΕΝ ΤΩ ΧΡΙΣΤΩ

Α΄ Κορ. 1/30 «...όστις εγενήθη εις ημάς σοφία από Θεού, δικαιοσύνη τε και αγιασμός και απολύτρωσις»

στρεπτή τον πνευματικό Ρουβίκωνα της ανθρώπινης δυστυχίας. Το ποτάμι κυλούσε παρασέρνοντας τα πάντα.

Ποιος θα ανέκοπτε οριστικά την ορμή του;

Ο Θεός ήδη απ' το 3/15 της Γένεσης φωτίζει τον πρωταγωνιστή της ιστορίας και της δημιουργίας, τον Ιησού Χριστό: «και έχθραν θέλω στήσει αναμέσον σου και της γυναικός, και αναμέσον του σπέρματός σου και του σπέρματος αυτής· αυτό θέλει σου συντρίψει την κεφαλήν και συ θέλεις κεντήσαι την πτέρναν αυτού». Επίσης στη Γένεση 49/10 διαβάζουμε: «δεν θέλει εκθλείψει το σκήπτρον εκ του Ιούδα, ουδέ νομοθέτης εκ μέσου των ποδών αυτού, εωσού έλθη ο Σηλω (ο Σηλώ αποτελεί την προαναγγελία του ερχομένου Μεσσία)· και εις αυτόν θέλει είσθαι η υπακοή των λαών». Ο Θεός απ' τη δική Του πλευρά, πάντοτε κρυπτόμενος, αναμειγνυόταν στην καθημερινότητά μας, αφού «...έκαμε τον κόσμο και πάντα τα εν αυτώ» (Πράξεις 17/24).

Οι προφήτες 1) έρχονταν, μιλούσαν, άφηναν το αποτύπωμά τους και έφευγαν. 2) Η φύση επιβεβαίωνε και επιβεβαιώνει, παρά τα πλήγματα της αμαρτίας, τον ανανεωτικό άνεμο της παρουσίας του Θεού γύρω μας και 3) ένας υπέρτατος δικαστής, το εν ημίν Πνεύμα του Θεού, συνεργούντος – όποτε χρειαζόταν – και του προσωπικού μας πνεύματος έβαζε τα πράγματα στη θέση τους, έκρινε, αποκαθιστούσε και επανέφερε τη συνείδησή μας στη θέση της τακτοποίησης και της ισορροπίας απ' την οποία είχε εκτροχιασθεί (Β΄ Κορ.2/10-13). Όμως αυτό δεν ήταν αρκετό.

Τα χρόνια κύλησαν και το ανθρώπινο γένος παρέμενε αδιόρθωτο και ανεπαρκές. Στη φάση αυτή ο κρυπτόμενος Θεός (Ησ. 45/15: «Τώντι συ είσαι Θεός κρυπτόμενος, Θεέ του Ισραήλ, ο Σωτήρ») αποκαλύπτει το σχέδιο της σωτηρίας Του. Οι ουρανοί άνοιξαν, ο Υιός, μέγας εθελοντής μιας μοναδικής αποστολής, λαμβάνει δούλου μορφή, γίνεται όμοιος με μας, εισερχόμενος στον κόσμο της αμαρτίας, πραγματοποιώντας εκείνο το οποίο και υπεσχέθη: «...Ιδού έρχομαι [...] χαίρω, Θεέ μου, να εκτελώ το θέλημά σου» (Ψαλμός 40/7,8). Επρόκειτο για την αποκατάσταση της παραβιασθείσας

τάξης πραγμάτων εις το πλήρες, διά της θυσίας του Υιού στον σταυρό του Γολγοθά. Διότι «...αυτός ετραυματίσθη διά τας παραβάσεις ημών, εταλαιπωρήθη διά τας ανομίας ημών· η τιμωρία, ήτις έφερε την ειρήνην ημών, ήτο επ'αυτόν· και διά των πληγών αυτού ημείς ιάθημεν» (Ησ. 53/5).

Εκτοτε δεν απομένει παρά η μετάνοια και η διά της πίστεως αποδοχή του έργου και του προσώπου του Χριστού. Ο κόσμος συντηρείται και διατηρείται ακόμα επειδή η καρδιά του Χριστού παραμένει διαρκώς ανοιχτή και φιλόξενη στον μετανοούντα.

Αγαπητοί, σήμερα, στο λυκαυγές της τρίτης μ.Χ. χιλιετίας, τα χρονικά περιθώρια στενέψαν επικίνδυνα. Το ανθρώπινο γένος συνεχίζει τα έργα του περισσότερο καταστροφικά παρά ειρηνικά, αποτελώντας το κέντρο, ως ενεργών και ενεργούμενο, με τα φώτα των προβολέων επάνω του. Και η σκέψη του σπουδαίου φιλοσόφου και δασκάλου Αριστοτέλη του Σταγειρίτη (384 π.Χ. - 322 π.Χ.), παραπλήσιες να μας υπενθυμίζουν και να μας προσγειώνουν: «Ο άνθρωπος φύσει πολιτικόν ζών [...], ο δε μη δυνάμενος κοινωνείν ή μηθέν δεόμενος δι'αυτάρκειαν ουθέν μέρος πόλεως, ώστε ή θηρίον ή θεός» («ο άνθρωπος είναι φύσει κοινωνικό και πολιτικό ον και αν δεν έχει ανάγκη να αντιληφθεί κάτι τέτοιο ή θηρίο είναι ή θεός» (Αριστοτέλης, Πολιτικά 1, 1253^{a24} - 1253^{a29}).

Εμείς ούτε θηρία είμαστε ούτε επίγειοι θεοί. Είμαστε καρποί του πόνου της ψυχής του Χριστού (Ησ. 53/11), γι' αυτό ας θυμόμαστε ότι καθώς ο κύκλος συμπληρώνεται, θα ασφαλισθεί και η θύρα της χάριτος. Στις Πράξεις 17/30-31 διαβάζουμε: «Τους καιρούς σιωπόν της αγνοίας παραβλήσας ο Θεός, τώρα παραγγέλλει εις πάντας τους ανθρώπους πανταχού να μετανοήσι· διότι προσδιώρισεν ημέραν, εν η μέλλει να κρίνει την οικουμένην εν δικαιοσύνην διά ανδρός τον οποίον διώρισε, και έδωκεν εις πάντας βεβαίωσιν περί τούτου, αναστήσας αυτόν εκ νεκρών».

Αγαπητοί φίλοι, τα χρονικά πλαίσια στενέψαν δραματικά. Ας εκμεταλλευτούμε το υπόλοιπό τους, που κι αυτό δεν μας ανήκει.

Ιωάννης Γρίζος

Η ιστορία του Brother

O Brother Andrew (Anne van der Bijl), ιδρυτής της Οργάνωσης OPEN DOORS, πέθανε στις 27 Σεπτεμβρίου 2022 σε ηλικία 94 χρονών.

Το 1955, ένας νέος Ολλανδός ιεραπόστολος, γνωστός ως «Brother Andrew» συμμετείχε σε ένα παγκόσμιο κομμουνιστικό συνέδριο νέων στην Πολωνία, η οποία τότε ανήκε στα κράτη που ήταν μέλη του Συμφώνου της Βαρσοβίας*. Δεν ήταν όμως Κομμουνιστής· ήταν Χριστιανός.

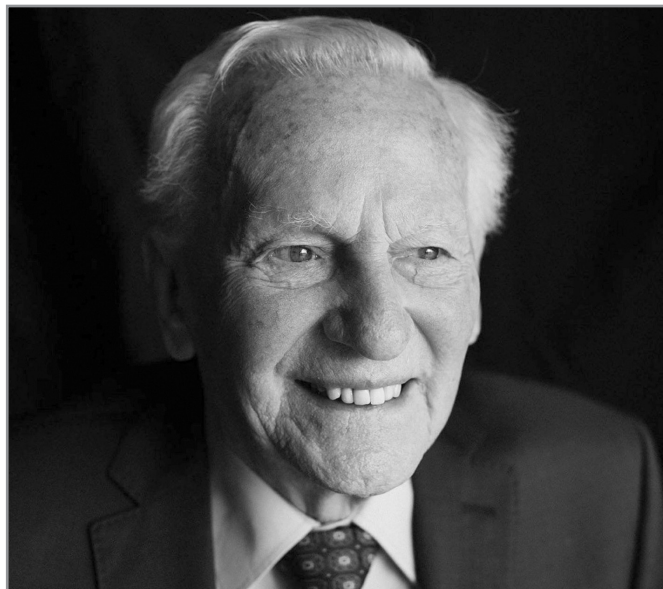
Μέσα στη βαλίτσα του είχε τη Βίβλο του, μια αλλαξιά ρούχων και εκατοντάδες φυλλάδια για διανομή με τίτλο «Η Οδός της Σωτηρίας». Το ταξίδι αυτό θα άλλαζε τη ζωή του και θα άρχιζε ένα κίνημα που θα είχε αντίκτυπο σ' όλο τον κόσμο.

Πίσω από το Σιδηρούν Παραπέτασμα** ανακάλυψε εκκλησίες που ήταν απομονωμένες και μόνες. Χρειάζονταν απεγνωσμένα Γραφές, υποστήριξη και προσευχή. Είχε βρει μια ομάδα χριστιανών, που νόμιζαν ότι ο υπόλοιπος κόσμος τους είχε ξεχάσει.

Ένα βράδυ, στη διάρκεια εκείνης της πρώτης επίσκεψης, τον κάλεσαν να μιλήσει σε μια Βαπτιστική Εκκλησία στην Πολωνία. Διηγείται την ιστορία στο μπεστ σέλλερ του «Ο Λαθρέμπορος του Θεού» (God's Smuggler): «Όταν τέλειωσα τη σύντομη ομιλία μου, ο ποιμένας είπε: “Θέλουμε να σε ευχαριστήσουμε που είσαι εδώ. Ακόμα και να μην είχες πει ούτε μια λέξη, η παρουσία σου θα είχε μεγάλη σημασία για μας. Κάποιες φορές αισθανόμαστε ότι είμαστε μόνοι μας στον αγώνα μας”». Εκείνος ο νέος έγινε γνωστός ως Brother Andrew.

ΣΤΗΡΙΞΕ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ

Στο τέλος της επίσκεψής του, καθώς παρακολουθούσε χιλιάδες συνέδρους να αποχωρούν, ο Brother

Brother Andrew (Το ολλανδικό πραγματικό όνομά του ήταν Anne van der Bijl)

Andrew ρώτησε τον Θεό τι ήθελε να κάνει. Άνοιξε τη Βίβλο του και διάβασε: «Γίνε άγρυπνος, και στήριξε τα υπόλοιπα που πρόκειται να πεθάνουν» (Αποκ.3/2). Θα γινόταν αποστολή του.

Τα επόμενα χρόνια ταξίδεψε πολλές φορές πίσω στο Σιδηρούν Παραπέτασμα, κινδυνεύοντας τη ζωή του για να περάσει λαθραία Άγιες Γραφές στο αποκορύφωμα του Ψυχρού Πολέμου. Το έργο του διήρκεσε πολλές δεκαετίες και κάλυψε πολλές χώρες.

Στην αυτοβιογραφία του «Ο Λαθρέμπορος του Θεού», που εξιστορεί αυτά τα πρώτα χρόνια, περιγράφει επικίνδυνες διελεύσεις συνόρων με το μικρό μπλε σκαραβαίο του της VW που έγινε γνωστό ως «το αυτοκίνητο θαύμα» επειδή δεν σταματούσε ποτέ.

Στην αρχή της διακονίας του ο brother Andrew έζησε ένα επικίνδυνο περιστατικό, καθώς πλησίασε το σημείο απ' όπου έπρεπε να περάσει τα σύνορα με την Ρουμανία με το αυτοκίνητό του, που ήταν φίσκα με παράνομες Άγιες Γραφές.

Η μόνη ελπίδα που τρεμόπαιζε στην καρδιά του ήταν οι φύλακες στα σύνορα να προχωρήσουν γρήγορα στον έλεγχο και να μη δώσουν πολύ προσοχή, ώστε να περάσει το πολύτιμο φορτίο του μέσα στην Ρουμανία.

Την ώρα που έκανε αυτές τις σκέψεις είδε τους φύλακες να ανοίγουν το πρώτο αυτοκίνητο της σειράς. Κοίταξε και είδε ότι οι ιδιοκτήτες του αυτο-

κινήτου αναγκάστηκαν να βγάλουν ό,τι είχαν μέσα και να τα απλώσουν στον δρόμο για να ελεγχθούν.

Σε κάθε αυτοκίνητο που ακολούθησε συνέβαινε το ίδιο. Ο έλεγχος στο τέταρτο αυτοκίνητο της σειράς κράτησε πιο πολύ. Επί μία ώρα οι φύλακες το εξέταζαν, βγάζοντας μέχρι και τα καθίσματα και μέρη της μηχανής.

Ο brother Andrew προσευχόταν: «Κύριε μου αγαπημένε, τι να κάνω;» Καθώς προσευχόταν του ήρθε μια τολμηρή ιδέα: «Ήξερα ότι με καμία δική μου εξυπνάδα θα μπορούσα να περάσω απ' αυτό τον έλεγχο. Να τολμήσω να ζητήσω να γίνει ένα θαύμα; Ας πάρω μερικές Γραφές και ας τις βάλω σ' ένα

Andrew (1928-2022)

Ο Brother Andrew με το αυτοκίνητό του

Συνήθισε να προσεύχεται καθώς περνούσε τα σύνορα με Γραφές: «Κύριε, στις αποσκευές μου έχω Γραφές που θέλω να δώσω στα παιδιά Σου. Όταν ήσουν στη γη, έκανες τα τυφλά μάτια να βλέπουν. Τώρα προσεύχομαι να κάνεις τα μάτια που βλέπουν να μην βλέπουν».

ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΒΙΒΛΟΙ

Καθώς αυξανόταν το έργο, άλλοι αδελφοί άρχισαν να συνεργάζονται μαζί του. Και σήμερα αυτή η μικρή Ολλανδική Ιεραποστολή έγινε διεθνής και εργάζεται σε πάνω από 60 χώρες. Οι OPEN DOORS διανέμουν εκατοντάδες χιλιάδες Βίβλους και χριστιανικά βιβλία κάθε χρόνο. Εκτός απ' αυτό, εκπαιδεύουν και υποστηρίζουν διωγμένους χριστιανούς με διάφορους τρόπους.

«Σε μερικές χώρες οι ποιμένες έχουν ελάχιστη ή καθόλου εκπαίδευση. Και σε άλλες χώρες οι OPEN

εμφανές σημείο, όπου εύκολα μπορούν να τις δουν.»

Το να βάλει έτσι τις Γραφές σε «κοινή θέα» θα τον ανάγκαζε να εμπιστευθεί μόνο τον Θεό και όχι τη δική του εξυπνάδα, σκέφθηκε. Όταν λοιπόν οι φύλακες τού έκαναν νόημα να προχωρήσει, απλά προχώρησε. «Έδωσα τα χαρτιά μου και ετοιμαζόμουν να κατέβω από το αυτοκίνητο. Αλλά ο φύλακας είχε ακουμπήσει το γόνατό του στην πόρτα και αυτή δεν άνοιξε.

Τότε συνέβη το απίστευτο: ο φύλακας κοίταξε το διαβατήριό του brother Andrew και του έκανε νόημα να προχωρήσει. «Δεν θα είχαν περάσει ούτε 30 δευτερόλεπτα», θυμάται.

DOORS δυναμώνουν Εκκλησίες, δίνοντας μικρά δάνεια για να αρχίσουν οι Χριστιανοί επιχειρήσεις».

ΣΠΑΖΟΝΤΑΣ ΦΡΑΓΜΟΥΣ

Σήμερα ο κόσμος έχει αλλάξει και η παρουσία του Κομμουνισμού δεν είναι τόσο αισθητή στην παγκόσμια σκηνή όσο ήταν το 1955, ενώ το Ισλάμ παίζει μεγάλο ρόλο.

Ο Brother Andrew είχε ταξιδέψει πολύ στον Ισλαμικό κόσμο, μιλώντας με τους ηγέτες της Χαμάς, της Ισλαμικής Τζιχάντ και της Χεζμπολλάχ. Ήταν από τις λίγες ηγετικές μορφές που ταξίδευε τακτικά στην Μέση Ανατολή ως πρέσβης Χριστού σ' αυτές τις ομάδες. Τον είχαν καλέσει επίσης να μιλήσει σε Καθολικές και Κοπτικές Ορθόδοξες εκκλησίες.

Ο Brother Andrew είχε δεχθεί πολλές τιμές και βραβεία. Στέφθηκε ιππότης από την Βασίλισσα Βεατρίκη της Ολλανδίας και δέχθηκε βραβείο της Παγκόσμιας Ευαγγελικής Αδελφότητας για την ανάληψη της ζωής του στην υπηρεσία της διωκόμενης εκκλησίας.

Η αναγνώριση που τον ευχαριστούσε ίσως πιο πολύ απ' όλες ήταν η έκθεση για το έργο του που πήρε από την Στάζι (Μυστική Αστυνομία της Ανατολικής Γερμανίας) μετά την πώση του Σιδηρού Παραπετάσματος. Είχαν γράψει πάνω από 150 σελίδες γι' αυτόν, με λεπτομέρειες για την αποστολή του στην Σοβιετική Ένωση και την Ανατολική Ευρώπη. Ήξεραν πολλά πράγματα για τον «Brother Andrew» και όμως δεν μπορούσαν να σταματήσουν το έργο του. Έλεγε συχνά, «Η Ιεραποστολή μας λέγεται "OPEN DOORS" (Ανοικτές Πόρτες), γιατί πιστεύουμε ότι κάθε πόρτα είναι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 16

Ο brother Andrew έβαλε εμπρός το αυτοκίνητο και άρχισε να απομακρύνεται, ενώ συνέχεια αναρωτιόταν αν έπρεπε να πάει στην άκρη και να σταματήσει για να τον ελέγξουν. «Κράτησα το πόδι μου πάνω από το φρένο. Δεν συνέβη τίποτα. Κοίταξα στον καθρέφτη και είδα ότι ο φύλακας έκανε νόημα στο επόμενο αυτοκίνητο, υποδεικνύοντας τον οδηγό να κατέβει».

Ο Θεός είχε ανοίξει τον δρόμο για τον brother Andrew για να βάλει λαθραία τις Γραφές μέσα στη χώρα και να τις πάει σε χριστιανούς που δεν είχαν πρόσβαση στον Λόγο του Θεού.

(Πηγή: Open Doors)

Η ιστορία του Brother Andrew (1928-2022)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 15

ανοικτή οπουδήποτε και ανά πάσα στιγμή. Κάθε πόρτα είναι ανοικτή για να μπει και να κηρύξει τον Χριστό – αρκεί να μην σε απασχολεί αν θα γυρίσεις ή όχι».

ΑΠΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ

Η ιστορία του Brother Andrew είναι καταπληκτική. Ο ίδιος όμως πάντα επεδίωκε να τονίσει ότι απλά ακολουθούσε τον Θεό. «**Το πραγματικό κάλεσμα,**» είπε, «**δεν είναι σε συγκεκριμένο μέρος ή καριέρα, αλλιά σε καθημερινή υπακοή. Και εκείνο το κάλεσμα ισχύει για κάθε χριστιανό, όχι μόνο για σίγγους εκκλησιών.**»

Σήμερα η οργάνωση OPEN DOORS έχει βάσεις και προσωπικό σ' όλο τον κόσμο. Μια καινούργια γενιά εξακολουθεί να περνάει λαθραία Βίβλους σε περιοχές εχθρικές προς την πίστη. Εξακολουθούν να πηγαίνουν όπου χρειάζεται για να δείξουν σε περιθωριοποιημένους, απομονωμένους και διωγμένους ανά τον κόσμο χριστιανούς ότι δεν είναι ξεχασμένοι ούτε μόνοι.

Το 1955, ο Brother Andrew ρίσκαρε τα πάντα. Σήμερα Χριστιανοί απανταχού της γης καλούνται να προσεύχονται, να προσφέρουν και να υποστηρίζουν τη διωκόμενη οικογένεια της πίστης.

OPEN DOORS
Επιμέλεια Τζένιφερ Τζακ

* Το Σύμφωνο της Βαρσοβίας υπεγράφη στις 14 Ιουνίου 1955 στην Βαρσοβία της Πολωνίας μεταξύ της Σοβιετικής Ένωσης και των επτά κρατών της Ανατολικής Ευρώπης (Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ανατολική Γερμανία, Ουγγαρία, Πολωνία και Τσεχοσλοβακία).

Με τον όρο **Σιδηρούν Παραπέτασμα (iron curtain) ονομάστηκε μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η νοτιή διαχωριστική γραμμή μεταξύ αφ' ενός της Σοβιετικής Ένωσης και των υπό την επιρροή των σοσιαλιστικών καθεστώτων χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, και αφ' ετέρου των κρατών του Νατοϊκού συνασπισμού και των συμμάχων τους (πηγή Wikipedia).

Ιων.1/1-3

«**ΚΑΙ** έγινε λόγος τού Κυρίου στον Ιωνά, τον γιο τού Αμαθί, λέγοντας: Σήκω, πήγαινε στη Νινευή, τη μεγάλη πόλη, και κήρυξε εναντίον της· επειδή, η ασέβειά τους ανέβηκε μπροστά μου. Και ο Ιωνάς σηκώθηκε για να φύγει από το πρόσωπο του Κυρίου, προς τη Θαρσείς, και κατέβηκε στην Ιόππη· και βρήκε ένα πλοίο, που πήγαινε στη Θαρσείς, και έδωσε τον ναύλιο του, κι ανέβηκε σ' αυτό, για να πάει μαζί τους στη Θαρσείς, για να φύγει από το πρόσωπο του Κυρίου».

Πώς αντιδρούμε όταν ο Κύριος μάς καλεί να υπηρετήσουμε κάποιον που αντιπαθούμε, που μισούμε, που είναι εχθρός μας; Ο Ιωνάς έφυγε από το πρόσωπο του Κυρίου. Πιθανόν να σκέφτηκε: «Μπορεί να βρει κάποιον άλλον ο Κύριος να κάνει τη δουλειά. Δεν είμαι ο μοναδικός προφήτης» ή «Δεν έχω καμία διάθεση να υπηρετήσω αυτόν τον λαό. Ας λάβουν την τιμωρία που τους αξίζει». Ο Κύριος όμως ήθελε να χρησιμοποιήσει εκείνον και κανέναν άλλον. Και το ήθελε αυτό γιατί έπρεπε να εργαστεί και στην καρδιά του Ιωνά.

Όταν πια συνειδητοποιεί ότι δεν μπορεί να την γλιτώσει, ομολογεί ότι αυτός ευθύνεται για την τρικυμία και τους λέει να τον ρίξουν στη θάλασσα. Ίσως πιστεύει ότι θα πεθάνει λόγω της ανυπακοής του αλλά δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Η άλλη επιλογή είναι να βυθιστεί όλο το πλοίο. Συνειδητοποιεί ότι δεν μπορεί να τα βάλει με τον Θεό και αφήνεται στα χέρια Του. Η υποταγή μας στον Κύριο είναι η πιο δύσκολη απόφαση αλλά και η πιο ανακουφιστική ταυτόχρονα. Το αξιοθαύμα-

Ου φείσομαι υπέρ Νινευή;

στο είναι ότι όταν τον καταπίνει το κήτος, αντί να προσευχηθεί με αγωνία για σωτηρία, προσεύχεται με ευχαριστία και δοξολογία στον Θεό. Εκείνη τη κρίσιμη στιγμή λυπάται κατά Θεόν και όχι κατ' άνθρωπον με μια λύπη που γεννά σωτηρία αμεταμέλητη και όχι θάνατο (Β' Κορ. 7/10). Η λύπη κατ' άνθρωπον μάς γεμίζει τύψεις, ανασφάλεια, φόβο, ενοχές, θάνατο. Η λύπη κατά Θεόν γεννά μετάνοια, που είναι λυτρωτική, σωτήρια, γιατί καταλαβαίνουμε ότι μας άκουσε, μας σκέπασε με χάρη και έλεος, μας έσωσε!

Γίνεται για δεύτερη φορά λόγος του Κυρίου στον Ιωνά. Αυτή τη φορά υπακούει. Υπακούει όμως χωρίς να αγαπάει τον λαό αυτό. Εδώ κρύβεται το μυστικό της υπακοής. Δεν πρέπει πάντα να συμφωνούμε για να υπακούσουμε. Όταν οι γονείς λένε στα παιδιά να μην πιάσουν το μαχαίρι, τα παιδιά δεν καταλαβαίνουν καν ότι μπορούν να κοπούν, πόσο μάλλον να συμφωνήσουν με τους γονείς. Πρέπει όμως να υπακούσουν γιατί διαφορετικά μπορεί να τραυματιστούν επικίνδυνα. Υπακούμε με πίστη χωρίς να καταλαβαίνουμε ορισμένες φορές και χωρίς να συμφωνούμε πάντα. Αλλά το κάνουμε έχοντας πειστεί ότι αυτό είναι για το καλό μας. Δεν θα το μετανιώσουμε ποτέ. Διαφορετικά, σίγουρα θα το μετανιώσουμε και η γεύση της μετάνοιας είναι πάντα πικρή.

Η Νινευή ήταν η πιο μεγάλη περιτειχισμένη πόλη της εποχής εκείνης, που για να την περπατήσει κάποιος ήθελε τρεις ημέρες. Ήταν πρωτεύουσα της Ασσυριακής αυτοκρατορίας, η οποία κυριαρχούσε σε όλη την περιοχή. Τα τείχη της είχαν ύψος 33 μέτρα και πλάτος 20 μέτρα. Μετά το κήρυγμα του Ιωνά όλοι οι κάτοικοι μετανόησαν και ο Θεός δεν την κατέστρεψε. Πόσο κράτησε αυτό; Μερικές δεκαετίες γιατί οι επόμενες γενιές απομακρύνθηκαν πάλι από τον Κύριο. Γι' αυτό και καταστράφηκε ολοσχερώς. Πώς έγινε κάτι τέτοιο αφού ήταν μια ανίκητη πόλη; Ήταν αυτάρκης σε τρόφιμα και νερό λόγω της θέσης και της έκτασής της. Καμία πολιορκία δεν την φόβιζε λόγω των οχυρώσεών της. Έπεσε μέσα σε τρεις μήνες! Οι ερευνητές συμπεραίνουν ότι αυτό συνέβηκε μετά από μια υπερβολικά μεγάλη πλημμύρα του ποταμού Τίγρη ο οποίος κατέστρεψε μεγάλο μέρος των τειχών, όπως ακριβώς είχε προειδοποιήσει ο Κύριος μέσω του προφήτη Ναούμ. **Ναούμ 1/8:** «*Όμως, με πλημμύρα που κατακλύζει θα κάνει συντέλεια του τόπου*

της, και σκοιάδι θα καταδιώξει τους εχθρούς του.» **Ναούμ 2/6:** «*Οι πύλεις των ποταμών θα ανοιχτούν, και τα παλάτια θα διαλυθούν.»*

Ο Κύριος της αγάπης δεν προσωποληπτεί για κανέναν. Κάνει έλεος και φέρνει κρίσεις επειδή αγαπάει. Κρίνει δίκαια, γνωρίζοντας όλες τις παραμέτρους κάθε περίπτωσης, σπλαχνιζόμενος τα δημιουργήματά Του, που τα φωνάζει με το όνομά τους και τα έχει ζωγραφίσει στις παλάμες Του. Όταν ο Ιωνάς αγανακτεί με τη σωτηρία των εχθρών του και παρά τη λανθασμένη αντίδρασή του, κάνει δύο σωστές επιλογές. Η πρώτη είναι να πει την αλήθεια για το πώς νιώθει και όχι να υποκριθεί. Η δεύτερη είναι να προσευχηθεί στον Κύριο για αυτήν την αλήθεια. Ο Κύριος απαντάει στον Ιωνά με μια ερώτηση. Ως φοιτητής είχα έναν καθηγητή ο οποίος, όταν τον ρωτούσαμε κάτι, πάντα μας απαντούσε με μια άλλη ερώτηση. Μόλις προσπαθούσαμε να απαντήσουμε στην ερώτησή του, καταλαβαίναμε ότι είχαμε απαντήσει και στη δική μας ερώτηση. Αντί να μας δώσει έτοιμη την απάντηση, μας έβαζε σε μια διαδικασία να την σκεφτούμε. Αυτό όχι μόνο μας εξέπληττε και μας έδινε τη χαρά ότι εμείς βρήκαμε τη λύση αλλά μας έδειχνε και τον τρόπο πώς να διαχειριζόμαστε μόνοι μας τις απορίες και τα προβλήματα που συναντούσαμε. Αρκεί να θέταμε και να απαντούσαμε τα κατάλληλα ερωτήματα.

Στην πρώτη ερώτηση του Κυρίου ο Ιωνάς καταλαβαίνει ότι δεν είναι καλό να αγανακτεί, αλλά ακόμα δεν έχει καταλάβει τον λόγο και το πώς νιώθει ο Θεός. Δεν έχει καταλάβει την αγάπη Του σε όλο της το μεγαλείο. Γι' αυτό ο Κύριος του φέρνει ένα χειροπιαστό παράδειγμα με μια κολοκυθιά και στο τέλος του κάνει μια διαφορετική ερώτηση. Εσύ λυπήθηκες για μια κολοκυθιά την οποία δεν φύτεψες και δεν κοπιάσες, η οποία μεγάλωσε σε ένα βράδυ και σε ένα βράδυ χάθηκε. Εγώ «*ού φείσομαι*» (μέλλοντας του ρήματος φείδομαι που σημαίνει λυπάμαι, σπλαχνίζομαι, είμαι ελεήμονας) για τόσους ανθρώπους τους οποίους έχω πλάσει, έχω κοπιάσει και τους αγαπώ; Τότε πια ο Ιωνάς κατάλαβε και γιατρεύτηκε. Γνώρισε καλύτερα τον Κύριο και έμοιασε περισσότερο σε Αυτόν. Με τον τρόπο αυτό απέκτησε έναν μοναδικό θησαυρό στην καρδιά του: Εκείνον!

Γιάννης Πασπαλλής

Τι μας βοηθά στη μελέτη

Μερικά σημεία που μας βοηθούν στη μελέτη και στην κατανόηση των εχολογικών θεμάτων

(ΜΕΡΟΣ 2^ο)

1. Αυτό που μας διδάσκει πιο πολύ μετά τη Γραφή, είναι η ιστορία. Η Γραφή λέγει κάτι πολύ σημαντικό στο Εκκλησιαστικής 1/9-10, που μας βοηθά, μελετώντας το παρελθόν, αυτό που για μας είναι πλέον ιστορία, να γνωρίσουμε το μέλλον. Συγκεκριμένα λέγει: **«Ο,τι έγινε, τούτο πάλιν θέλει γείνει· και ό,τι συνέβη, τούτο πάλιν θέλει συμβή· και δεν είναι ουδέν νέον υπό τον ήλιον. Υπάρχει πράγμα, περί του οποίου δύναται τις να είπη, Ιδέ, τούτο είναι νέον; τούτο έγινεν ήδη, εις τους αιώνας οίτινες υπήρξαν προ ημών.»** Και δεν μπορεί να είναι διαφορετικά, αφού δύο αρχές μας εμπνέουν, μας οδηγούν, μας κυβερνάνε, με τους ίδιους τρόπους πάντα - αυτές δεν αλλάζουν, το καλό και το κακό, ο Θεός και ο Διάβολος.

Πάνω σ' αυτό το θέμα γράφει ο απόστολος Παύλος στους Κορινθίους: **«Ταῦτα δὲ (τα γεγονότα με τον λαό Ισραήλ στην έρημο τα 40 χρόνια) τυπικῶς συνέβαινεν ἐκεῖνοις (ήταν συμβολικά), ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων (αιώνες είναι οι διάφορες περίοδοι της ιστορίας) κατήντηκεν»** (Α' Κορ. 10/11). Δηλαδή, με απλά λόγια, μελετήστε τι συνέβη τότε σ' εκείνους, για να μάθετε τι θα συμβεί και σ' εσάς, εάν ακολουθήσετε τους ίδιους δρόμους.

Αυτά που η Γραφή μας αναφέρει για πρόσωπα και γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης, δεν μας τα αναφέρει για να μας διδάξει ιστορία, αλλά μας τα αναφέρει σαν προεικονίσεις, προτυπώσεις, σαν σύμβολα για να μας βοηθήσει να καταλάβουμε πρόσωπα, γεγονότα και καταστάσεις που πρόκειται να έλθουν. (Κατακλυσμός-Κρίση με φωτιά την Ημέρα του Κυρίου/ Αντίοχος ο Δ' ο επιφανής-Αντίχριστος/ Η κάθε καταστροφή της Ιερουσαλήμ προεικόνιση της επομένης, μέχρι την τελική, και για την ίδια αιτία).

Μόνο που τώρα, στο τέλος των αιώνων που βρισκόμαστε εμείς, τα πράγματα ολοκληρώνονται, καταλήγουν, παίρνουν την τελική τους μορφή, είτε προς τη σωτηρία είτε προς την απώλεια. Ό,τι μας έχει αποκαλυφθεί ατελώς, σαν σκιά, για το Θείο σχέδιο, για τους τρόπους του Θεού, για το πώς ο Θεός κυβερνά το Σύμπαν, με τα γεγονότα των προηγούμενων περιόδων, τώρα θα το δούμε στην πλήρη του αποκάλυψη, στο τελικό του αποτέλεσμα.

2. Η καλλίτερη κατανόηση των προφητειών και της Αποκάλυψης είναι να προσπαθήσεις με το ένα να ερμηνεύεις το άλλο: τις προφητείες μεταξύ τους, και τις προφητείες με το βιβλίο της Αποκάλυψης. Μη ξεχνάμε, το ίδιο Πνεύμα οδήγησε να γραφούν και τα δύο. Και η θεοπνευστία τους φαίνεται απ' το ότι το ένα βεβαιώνει και διευ-

κρινίζει το άλλο, όντας σε μια θαυμαστή, σε μια αρμονική συνέχεια. Έτσι όπως έχουν τοποθετηθεί στον Λόγο του Θεού σχηματίζουν μια προοδευτική αποκάλυψη, δίνοντας κάθε φορά περισσότερες και περισσότερες λεπτομέρειες.

3. Στα εδάφια που μελετάμε είναι βασικό να βρίσκουμε τα στοιχεία εκείνα που μας βεβαιώνουν ότι αναφέρονται στα γεγονότα του τέλους, είτε άμεσα, είτε ως προεικονίσεις, (π.χ. βοηθάνε φράσεις όπως **«επί πάντα τα έθνη»**, ή **«εις τους εσχάτους καιρούς»** κ.λπ.). Διαφορετικά μπορεί να φθάσουμε σε λάθος ερμηνείες. Επίσης, ένα χαρακτηριστικό των γεγονότων του τέλους είναι ότι συχνά συνοδεύονται από υπερφυσικά φαινόμενα, που δεν έχουν ξαναγίνει, για να φανεί ότι είναι επέμβαση του Θεού. Είναι με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τούτων των γεγονότων που ο κόσμος θα καταλάβει ότι είναι ο Θεός που ενεργεί, ότι δεν είναι συνηθισμένα φυσικά φαινόμενα, κάτι που έχει ξαναγίνει.

Μας βοηθά επίσης να διαχωρίσουμε εάν πρόκειται για γεγονός του παρελθόντος ή του μέλλοντος, όταν του προσαρτά γεγονότα που δεν έγιναν τότε. Σ' αυτή την περίπτωση το γεγονός που μας αναφέρει είναι καθαρά προτύπωση μελλοντικού γεγονότος.

Ας πάρουμε για παράδειγμα την έκχυση του Αγίου Πνεύματος την Πεντηκοστή. Ερμηνεύοντας τούτο το φαινόμενο, ο Πέτρος ανέτρεξε στην προφητεία του Ιωήλ (Πραξ. 2/16-21): **«...τούτο»,** που βλέπετε και ακούτε, τους λέγει, **«είναι το ρηθέν διά τον προφήτην Ιωήλ: “Και εν ταις εσχάταις ημέραις, λέγει ο Θεός, θέλω εκχέει από του πνεύματός μου επί πάσαν σάρκα· και θέλουσι προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας, και οι νεανίσκοι σας θέλουσιν ιδεί οράσεις, και οι πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ενυπνιασθή ενύπνια· και έτι επί τους δούλους μου και επί τας δούλας μου εν ταις ημέραις εκείναις θέλω εκχέει από του πνεύματός μου, και θέλουσι προφητεύσει.»** Και από εδώ αρχίζει να προφητεύει ο Ιωήλ γεγονότα που δεν έγιναν τότε: **«και θέλω δείξει τέρατα εν τω ουρανῷ άνω, και σημεία επί της γης κάτω, αίμα και πυρ και ατμίδα καπνού· ο ήλιος θέλει μεταστραφή εις σκότος, και η σελήνη εις αίμα, πριν έλθη η ημέρα του Κυρίου η μεγάλη και επιφανής. Και πας όστις αν επικαλεσθή το όνομα του Κυρίου, θέλει σωθή.»** Άρα το γεγονός τότε ήταν μερική εκπλήρωση, προεικόνιση γεγονότος του τέλους, είναι η όψιμη βροχή του Πνεύματος που περιμένουμε, ειδικά πάνω στον λαό Ισραήλ, μετά την μεταστροφή του σαν έθνος.

Και κάτι άλλο, ο Κύριος δεν πρόκειται να έλθει, εάν δεν εκπληρωθούν όλα όσα λέγει η Γραφή για την περίοδο πριν τον ερχομό Του. Θα μας πει στο Ματθαίος 5/18: **«Διότι αληθῶς σας λέγω, έως αν παρέλθῃ ο ουρανός και η γη, ιώτα εν, ή μία κεραία δεν θέλει παρέλθῃ από του νόμου, εωσού εκπληρωθῶσι πάντα»** (και προφανώς, με τη σειρά που τα έχει ορίσει ο Θεός).

Είναι φορές που ο πόθος για τον ερχομό Του έχει

των Εσχατολογικών Θεμάτων

παρακινήσει να ορίζονται ημερομηνίες, να κηρύττεται εκπλήρωση γεγονότων, παραβλέποντας την εκπλήρωση γεγονότων που ο Λόγος του Θεού τα έχει προφητεύσει ότι θα προηγηθούν. Και τούτο είναι μέγα λάθος, είναι ασέβεια, ελαφρότητα προς τον Λόγο του Θεού. Και σε λίγο έρχεται η διάψευση που γελοιοποιεί στα μάτια του κόσμου την υπόθεση του Θεού.

Με αυτό το πνεύμα, λοιπόν, ας μελετάμε τα γεγονότα χωρίς να προβαίνουμε εύκολα σε ερμηνείες, και χρονικούς προσδιορισμούς. Και πάντα, ας μη δογματίζουμε για πράγματα που δεν είμαστε βέβαιοι. Σοφό και ασφαλές είναι να λέμε και κανένα «ίσως», «πιθανόν», γιατί κινδυνεύει να δυσφημισθεί η μαρτυρία του Ευαγγελίου με τις αυθεντίες μας.

4. Στο ξεκίνημα του έργου Του ο Κύριος, όταν εκεί στην Ναζαρέτ Του έδωσαν τον τόμο της Παλαιάς Διαθήκης να διαβάσει, το άνοιξε στον προφήτη Ησαΐα, στο κεφ. 61. Εκεί, στο εδάφιο 2, ο Ησαΐας αναφέρει: **«διά να κηρύξω ενιαυτόν ευπρόσδεκτον του Κυρίου, και ημέραν εκδικήσεως του Θεού ημών»**. Ο Κύριος διάβασε μόνο το πρώτο: **«δια να κηρύξω ενιαυτόν ευπρόσδεκτον του Κυρίου»**, και μετά έκλεισε το βιβλίο. Ο τρόπος που αναφέρει ο Ησαΐας αυτά τα δύο γεγονότα τα δείχνει να διαδέχονται το ένα το άλλο χωρίς διακοπή, και σε σύντομο χρονικό διάστημα μεταξύ τους. Δεν αναφέρει τίποτα για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα που θα μεσολαβούσε.

Το πρώτο γεγονός έχει ήδη γίνει, το ζούμε. Είναι η περίοδος της χάρις, της εύνοιας του Θεού στους ανθρώπους, που ήλθε με τον ερχομό του Ιησού Χριστού (για την ακρίβεια, με τον ερχομό του Ιωάννη (= Ο Θεός δίνει χάρη) του Βαπτιστού, που προηγήθηκε). Για το δεύτερο γεγονός, **«την ημέρα της εκδίκησης του Θεού»**, ο Κύριος έκλεισε το βιβλίο. Θα το ξανανοιξει ο Ίδιος, όταν τελειώσει τούτη η ενδιάμεσος περίοδος, που υπονοείται στην προφητεία. Είναι τότε που το Αρνίον ανοίγει τις σφραγίδες του Βιβλίου, Αποκάλυψη 6, και αρχίζουν οι τρομερές κρίσεις του Θεού πάνω στην αποστάσιδα ανθρωπότητα.

Αρα, συμπέρασμα: Οι προφητείες είναι μερικές φορές σαν τη θέα του ορίζοντα, βλέπεις μόνο τις κορυφές απ' τα βουνά ενωμένες, σαν να είναι η μία κατόπιν της άλλης, χωρίς να μπορείς να δεις τις κοιλάδες και τα οροπέδια που υπάρχουν στα ενδιάμεσα. Αυτό σημαίνει ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, τα γεγονότα δεν διαδέχονται άμεσα, σύντομα το ένα το άλλο, όπως δημιουργείται η εντύπωση απ' τον τρόπο που τα αναφέρει η Γραφή, αλλά μεσολαβούν ποικίλης διάρκειας χρονικά διαστήματα.

Ένα άλλο παράδειγμα από την Καινή Διαθήκη που μπορεί να φέρει σύγχυση: Ο Κύριος είπε: **«...έρχεται ώρα, καθ' ην πάντες οι εν τοις μνημείοις θέλουσιν ακούσει την φωνήν αυτού (δηλ. του Υιού του ανθρώπου)· και θέλουσιν εξέλθει οι πράξαντες τα αγαθά εις ανάστασιν ζωής· οι δε πράξαντες τα φαύλα, εις ανάστασιν κρίσεως»** (Ιωάν-

νης 5/28-29). Όποιος διαβάσει τούτα τα λόγια του γεννιέται η εντύπωση ότι οι αναστάσεις τούτων των δύο ομάδων θα γίνουν ταυτόχρονα. Στο Αποκάλυψη 20/5-6, όμως, δίνει διαφορετικούς χρόνους για την ανάσταση τούτων των δύο ομάδων· εδώ ξεχωρίζει την πρώτη ανάσταση, αυτή των δικαίων, των πιστών. Το ίδιο, ξεχωρίζεται τούτη η ανάσταση όπου ο Λόγος του Θεού αναφέρει για την αρπαγή, (Α΄ Κορ. 15/50-54, Α΄ Θεσ. 4/13-17). Η Γραφή, στο Αποκάλυψη 20, αναφέρει ότι τούτες τις δύο αναστάσεις τις χωρίζει ένα διάστημα 1000 ετών.

5. Επειδή η αποκάλυψη του Θεού δινόταν συνήθως με οράματα, υπήρξε δυσκολία στους προφήτες και στον Ιωάννη, να περιγράψουν τα όσα έβλεπαν με σύγχρονες τους παραστάσεις. Πώς να περιγράψουν, για παράδειγμα, με παραστάσεις της εποχής τους, ένα αεροπλάνο; (Κάποιος χωριάτης, λιγάκι καθυστερημένος διανοητικά, όταν πρωτοείδε αεροπλάνο, το περιέγραψε στους συγχωριανούς του σαν «ένα κουνούπι ίσαμε εκατό χρονών»).

Ο Ησαΐας, για παράδειγμα, μιλώντας για το μέλλον, για την Μεσσιανική εποχή, σαν προφήτης της Παλαιάς Διαθήκης, χρησιμοποιεί τις μορφές και τους τρόπους έκφρασης της εποχής του. Με εικόνες που ανήκαν στην οικονομία της Παλαιάς Διαθήκης (τελετουργικά, καθαρισμοί, τρόποι λατρείας κ.λπ.) προσπαθεί να μας εκφράσει αλήθειες της λύτρωσης και ύψωσης του ανθρώπου, που πρόκειται να είναι τα χαρακτηριστικά της εποχής της χάρις. Οπότε θέλει προσοχή για το πότε θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την κατά γράμμα ερμηνεία στα κείμενά του. Για παράδειγμα, το έργο της αγιότητας που το Πνεύμα κάνει μέσα στον αναγεννημένο πιστό, συνήθως το παρουσιάζει με την εικόνα του πλυσίματος με νερό, που ήταν το τελετουργικό της εποχής του.

6. Σε διάφορα σημεία της Γραφής έχουμε γενικές αναφορές για τα γεγονότα του τέλους, όπου, συχνά, με απεικονιστική γλώσσα, αναφέρεται το γεγονός στην ουσία του, και όχι στον τρόπο ακριβώς που θα πραγματοποιηθεί. Παράλληλα, σε άλλα μέρη της, έχουμε ειδικές αναφορές στα επί μέρους γεγονότα που συνθέτουν τούτο το γεγονός, τα οποία δεν μπορείς να τα διακρίνεις στις προηγούμενες, στις γενικές αναφορές.

Για παράδειγμα, όταν θέλουν να δείξουν την απελευθέρωση των Ελλήνων από τους Τούρκους, συχνά παρουσιάζουν την εικόνα μιας γυναίκας, της Ελλάδας, που σπάει τις αλυσίδες της εμπρός στον κατακτητή της. Τα πράγματα φυσικά δεν έγιναν έτσι, δεν ήταν κάποια γυναίκα που πολέμησε τους Τούρκους. Η Ελληνική Επανάσταση πέρασε από πολλές φάσεις, και ήλθε σαν αποτέλεσμα πολλών γεγονότων. Τούτες τις πληροφορίες δεν θα μπορούσαμε να τις βρούμε στην εικόνα της γυναίκας. Σε τούτη την εικόνα ο στόχος είναι να δειχθεί, απλά, η απελευθέρωση της Ελλάδας από τον Τουρκικό ζυγό, όχι το πώς

Τι μας βοηθά στη μελέτη των Εσχατολογικών Θεμάτων

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 19

ακριβώς έγινε· τούτο δεν μπορείς να το δείξεις μέσα από μια εικόνα, ή από μια συνοπτική περιγραφή.

Να πάρουμε ένα παράδειγμα από την Γραφή. Διαβάσουμε από το Ματθαίος 13/40-42. Είναι εδώ που ο Κύριος εξηγεί την παραβολή του των ζιζανιών: **«Καθώς λοιπόν συλλέγονται τα ζιζάνια και κατακαίονται εν πυρί, ούτω θέλει είσθαι εν τη συντελεία του αιώνος τούτου. Θέλει αποστείλει ο Υιός του ανθρώπου τους αγγέλους αυτού, και θέλουσι συλλέξει εκ της βασιλείας αυτού πάντα τα σκάνδαλα και τους πράττοντας την ανομίαν, και θέλουσι ρίψει αυτούς εις την κάμινον του πυρός· εκεί θέλει είσθαι ο κλαυθμός και ο τριγμός των οδόντων. Τότε οι δίκαιοι θέλουσιν εκλάμψει ως ο ήλιος εν τη βασιλεία του Πατρός αυτών.»** Και από το Ματθαίος 25/31-35 και 41-43,46: **«Όταν δε έλθη ο Υιός του ανθρώπου εν τη δόξη αυτού, και πάντες οι άγιοι άγγελοι μετ' αυτού, τότε θέλει καθήσει επί του θρόνου της δόξης αυτού. Και θέλουσι συναχθή έμπροσθεν αυτού πάντα τα έθνη, και θέλει χωρίσει αυτούς απ' αλλήλων, καθώς ο ποιμήν χωρίζει τα πρόβατα από των εριφίων και θέλει στήσει τα μεν πρόβατα εκ δεξιών αυτού, τα δε ερίφια εξ αριστερών. Τότε ο Βασιλεύς θέλει ειπεί προς τους εκ δεξιών αυτού· Έλθετε οι ευλογημένοι του Πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην εις εσάς βασιλείαν από καταβολής κόσμου. Διότι επείνασα, και μοι edώκατε να φάγω, edίψησα, και με εποτίσατε, ζένος ήμην, και με εφιλοξενήσατε·...»** - **«Τότε θέλει ειπεί και προς τους εξ αριστερών, Υπάγετε απ' εμού οι κατηραμένοι, εις το πυρ το αιώνιον, το ητοιμασμένον διά τον διάβολον και τους αγγέλους αυτού. Διότι επείνασα, και δεν μοι edώκατε να φάγω· edίψησα, και δεν με εποτίσατε· ζένος ήμην, και δεν με εφιλοξενήσατε· γυμνός, και δεν με ενεδύσατε· ασθενής και εν φυλακή, και δεν με επεσκέφθητε.»** **[...] Και θέλουσιν απέλθει ούτοι μεν εις κόλασιν αιώνιον· οι δε δίκαιοι εις ζών αιώνιον.»**

Τούτα τα edάφια δίνουν, με απεικονιστική γλώσσα, τούτες τις γενικές πληροφορίες: **Α)** Ότι θα γίνει κρίση. **Β)** Ότι το κριτήριο που θα κριθεί ο κόσμος είναι η αληθινή αγάπη μέσα στην καρδιά. **Γ)** Ποιο είναι το τέλος των μεν και των δε. **Δ)** Ποιος θα κάνει την κρίση. Το ίδιο μήνυμα δίνει και η εικόνα με τη στενή πύλη στο Λουκάς 13/22-30. Σε τούτες τις περιληπτικές απεικονιστικές αναφορές παραλείπονται βασικά γεγονότα, για παράδειγμα η αρπαγή, η Χιλιετής Βασιλεία, η κρίση στον Αρμαγεδδώνα, η κρίση στον λευκό θρόνο, η πρώτη και δεύτερη ανάσταση κ.λπ.

Δεν ήταν πρόθεση του Κυρίου edώ να μπει σε ιστορικές λεπτομέρειες, απλά, ήθελε να μας αφήσει ένα μήνυμα, ότι θα γίνει η κρίση. Και το άφησε με εικόνες που τυπώνονται μέσα μας και δεν ξεχνιούνται. Αυτό δεν σημαίνει ότι

τα γεγονότα θα γίνουν ακριβώς σύμφωνα με την εικόνα. Η εικόνα edώ δίνεται μόνον για να μας βοηθήσει στην κατανόηση και στη θύμηση της ουσίας των γεγονότων.

Να σημειώσουμε επίσης ότι οι αποκαλύψεις για τα γεγονότα του τέλους δίνονταν προοδευτικά. Ο Κύριος, για παράδειγμα, απλά, άγγιξε το θέμα της αρπαγής (Λουκάς 17/34). Στον Παύλο, στη συνέχεια, edωσε περισσότερες αποκαλύψεις, του edειξε τα γεγονότα πιο συγκεκριμένα (Α' Κορ. 15/51, Α' Θεσ. 4/15).

7. Ένας ιδιαίτερος τρόπος που ο Θεός μάς αποκαλύπτει τα βασικά γεγονότα της λύτρωσης και της ανόρθωσης του ανθρωπίνου γένους, από το έργο του σταυρού που ξεκίνησε, μέχρι την ολοκλήρωσή του στην αιωνιότητα, είναι με τις ονομαζόμενες «εορτές του Κυρίου». Είναι οι επτά εορτές που όρισε ο Θεός, τις οποίες αναφέρει στο Λευιτικό 23 σαν οι **«εορτές μου»**. Μέσω αυτών των εορτών προτυπώνονται οι κύριοι σταθμοί, τα κύρια γεγονότα στην προοδευτική εξέλιξη του Θείου σχεδίου για τον άνθρωπο.

Πρώτη είναι η εορτή του Πάσχα που προτυπώνει το έργο της δικαίωσης μας, της συμφιλίωσης μας με τον Θεό, απ' όπου ξεκινά και η λύτρωση μας. Έβδομη και τελευταία η εορτή της Σκηνοπηγίας, που προτυπώνει το γεγονός που αναφέρεται στο Αποκάλυψη 21/3 **«Ιδού η σκηνή του Θεού μετά των ανθρώπων, και θέλει σκηνώσει μετ' αυτών, και αυτοί θέλουσιν είσθαι λαοί αυτού, και αυτός ο Θεός θέλει είσθαι μετ' αυτών Θεός αυτών»** θα είναι τότε που θα έχει κλείσει η παρένθεση του χρόνου, και θα έχουμε μπει στην αιωνιότητα.

Ταξινόμηση των εσχατολογικών θεμάτων

Επειδή τα εσχατολογικά είναι ένα αρκετά πλατύ θέμα, και αν το προσεγγίσει κάποιος βιαστικά, κάνοντας συντμήσεις, ίσως και να μπερδευτεί, χρειάζεται μια ταξινόμηση των γεγονότων, εστιάζοντας πάντα στην ουσία τους. Βοηθά να τα μελετήσεις και να τα ταξινομήσεις θέτοντας τις εξής ερωτήσεις: Τι ακριβώς θα γίνει, και με ποια σειρά; Γιατί πρέπει να γίνει το συγκεκριμένο γεγονός, τι σκοπό υπηρετεί στο Θείο σχέδιο; Ποιος ο αντίκτυπος του σ' εμάς τους πιστούς και στον κόσμο; Έτσι μπορούμε να έχουμε τα εξής επί μέρους θέματα: - **Η Ημέρα του Κυρίου, Ημέρα της Κρίσης - Τα σημάδια του τέλους - Η εσχατολογική ομιλία του Κυρίου - Η βασιλεία του Αντιχρίστου - Η αρπαγή και τα γεγονότα που θ' ακολουθήσουν στον ουρανό - Ο Αρμαγεδδώνας - Η Χιλιετής Βασιλεία του Ιησού Χριστού με την Εκκλησία Του στη γη - Η Γενική Ανάσταση και η Τελική Κρίση - Μετά την Χιλιετία, η Αιωνιότητα.**

Θανάσης Νικολόπουλος
Φιλιατρά, Μεσσηνίας

No. 199

ΟΙ ΘΑΥΜΑΣΤΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
 (Καθημερινή επιμέλεια και επεξεργασία: Ιάνθη Φίλου)

Τετράχρωμο - Σκληρό δέσιμο - Χαρτί 115 γραμ. ιθουστρασιόν
 Φωτογραφία σε κάθε σελίδα

Λόγια ενθάρρυνσης και παρηγοριάς μέσα από τον αιώνιο Λόγο του Θεού για κάθε μέρα ή για κάθε περίπτωση - επιλεγμένα κατάβλητα, σύντομα βιβλικά αποσπάσματα - θαυμαστές Υποσχέσεις. Όσοι το απέκτησαν δεν το αποχωρίζονται. Μοναδική έκδοση στον Ελληνικό χώρο.

Σελίδες 161

No. 33

ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΙΣ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ;

Graham Jefferson και Eira Reeves
 (Μετάφραση: Σπύρος Φίλος)

Ένα ακόμα όμορφο παιδικό βιβλίο, που φέρνει το παιδί κοντά στον Χριστό. Σελίδες 28

No. 98

«ΥΠΟΘΕΣΗ ΙΗΣΟΥΣ...»

(3η έκδοση)

Ένας καλοφτιαγμένος μύθος; Επαναστάτης, μάγος, λαοπλάνος ή τι;
 Σπύρος Φίλος

Παρ' όλο τον σχετικά μικρό του όγκο, στο βιβλίο αυτό εξετάζονται όλες οι πτυχές του μεγαλύτερου θέματος, που απασχόλησε 20 αιώνες τώρα οσκόληρη την ανθρώπινη ιστορία: Το πρόσωπο του Ιησού Χριστού. «Ποιος τάχα είναι ο Ιησούς»; «Υπήρξε ως ιστορικό πρόσωπο»; «Αν υπήρξε, πώς μπορούμε να γνωρίζουμε περισσότερα, αηλιά σίγουρα στοιχεία γι' Αυτόν»; «Ποιες είναι οι πηγές»; «Από πού θα ανηθήσουμε τις πληροφορίες»; «Γιατί - και από πότε - άρχισε η αμφισβήτηση για τον Ιησού»; «Τι μπορούμε να ξέρουμε γι' αυτό το Πρόσωπο»; Ένα βιβλίο που πρέπει να διαβαστεί, γιατί δίνει οσκόληρωμένη απάντηση σε ερωτήματα που απασχολούν κάθε σκεπτόμενον άνθρωπο. Ο ειδικρινής ερευνητής θα έρθει αντιμέτωπος με την Αλήθεια, που είναι το Ίδιο Πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

Σελίδες 60

Το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ευχαριστεί όλους τους αδελφούς και αδελφές, καθώς και εκείνες τις Ελεύθερες Ευαγγελικές Εκκλησίες του εσωτερικού και εξωτερικού, που συνεισέφεραν οικονομικά για τις ανάγκες του περιοδικού.

Επίσης, γνωστοποιεί σε εκκλησίες και φίλους που επιθυμούν να λαμβάνουν το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ότι μπορούν να το ζητήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

giannisgrizos@yahoo.com ή στη διεύθυνση:

Ιωάννης Γρίζος, Παπαδιαμαντοπούλου 168, Τ.Κ. 15773, Ζωγράφου

Στον γεννηθέντα Κύριο

Μες στη φτώχεια ενός σταύλου
χωρίς πλούτη και τιμές
χωρίς πλούσια στολίδια και
καμπάνες γιορτινές.
Με τα ζώα συντροφιά Του
εγεννήθηκε Αυτός
που η γη Τον προσκυνάει
Τον υμνεί ο Ουρανός.

Μήπως τάχα δεν μπορούσε
σε χηιδή να γεννηθεί;
Και με βύσσο ή πορφύρα
νάχε περιτυλιχθεί;
Αφού Αυτός με ένα Του λόγο
έκαμε τους Ουρανούς
δεν μπορούσε τους αγγέλους Του
να έχει λειτουργούς;

Σ' αυτόν κι εγώ αφήνω
την καρδιά μου ανοιχτή
φάτνη ολόθερμη να γίνει
και σ' αυτήν να γεννηθεί.
Ω! τι χάρη στην καρδιά σου
να ζει πάντα ο Χριστός
και Αυτός μόνος να είναι
η Αλήθεια και το Φως.

Μαρίκα Σιαμπάνη